



ONICI

NIEUWSBRIEF



Jaargang 13, n° 25

Juni 2015

WELKOM

Uiteindelijk zijn we er in geslaagd om je nog voor de vakantie de 25^{ste} Nieuwsbrief van ONICI in je mailbox te deponeren. Het waren dan ook erg drukke tijden de voorbije weken, met tal van congressen en studiedagen in binnen- en buitenland. En natuurlijk brengen we in deze Nieuwsbrief uitgebreid verslag uit van het 10^{de} Euro-CIU symposium dat ONICI op 9 en 10 April 2015 in Antwerpen organiseerde. Als we alleen maar de foto's (zie hiernaast) met de sprekers van beide dagen bekijken, kun je al vermoeden dat het prachtige dagen zullen geweest zijn.

Tevens organiseren we op 20-21 oktober 2015 weer twee workshops in samenwerking met the Ear Foundation uit Nottingham. Wij hopen jullie alleszins op één van deze studiedagen te mogen ontmoeten.

En als jullie van plan zijn om iets te organiseren in het kader van de internationale CI-dag van 25 februari 2016, laat het ons tijdig weten.



Naast enkele leuke verhalen van CI-gebruikers, kun je in deze Nieuwsbrief ook lezen dat tal van mensen uit de CI-wereld in de prijzen zijn gevallen. Leo De Raeve is het voorbije half jaar ook weer in de pen gekropen, met enkele belangrijke wetenschappelijke publicaties als gevolg. Natuurlijk vind je in deze Nieuwsbrief ook weer de laatste nieuwtjes van de 4 CI-firma's (Advanced Bionics, Cochlear, MED-EL en Oticon Medical/Neurelec) en van de draadloze hoorhulpmiddelen van Phonak Wireless Communications.

Tot slot krijg je wat meer informatie op revalidatie vlak, waarbij we weer enkele leuke apps voorstellen en het programma 'hoortoren' opnieuw onder de aandacht brengen omdat het opnieuw beschikbaar is.

Ik hoop dat jullie weer heel wat interessante informatie in deze "ONICI-NIEUWSBRIEF" zullen vinden en wens jullie veel leesgenot en natuurlijk een fijne zomervakantie.

Leo De Raeve
Directeur ONICI





STUDIEDAGEN 2015

**The Ear Foundation (Nottingham) en ONICI
organiseren op 20 en 21 oktober 2015
twee studiedagen in Mechelen (B)**

***Dinsdag 20 oktober 2015: ‘Vaardigheden voor de begeleiding van gezinnen met een doof kind, in therapie, school en thuis’**

door *Suzanne Harrigan (the Ear Foundation) en Leo De Raeve (ONICI)*

***Woensdag 21 oktober 2015: ‘Begeleiding van dove kinderen die na cochleaire implantatie niet evolueren zoals verwacht’**

door *Suzanne Harrigan (the Ear Foundation) en Leo De Raeve (ONICI)*

Dinsdag 20 oktober 2015: “Counselling and coaching skills for supporting families of children with cochlear implants in therapy, at home and in school”

Het feit dat je kind doof/slechthorend is, heeft zowel op het kind als op de ouders een enorme impact. Ouders dienen zich vrij plots te informeren rond doofheid en op korte tijd al cruciale beslissingen te nemen (CI of niet, moeten we gaan verhuizen voor revalidatie en onderwijs, gebaren leren,...) Ondanks de begeleiding van professionals zouden sommige ouders meer willen betrokken worden in het revalidatieproces, terwijl andere ouders de opvoeding liever meer uit handen zouden willen geven. In deze cursus leer je:

- Meer inzicht verwerven in de impact van een gehoorverlies op het gezin en hun omgeving
- Vaardigheden die professionals zouden moeten bezitten om een goed gesprek te kunnen houden met ouders van een doof/slechthorend kind
- Leer je coaching technieken die je kan gebruiken in de begeleiding of het omgaan met ouders van een doof/slechthorend kind

Woensdag 21 oktober 2015: “Working with children with cochlear implants who are slow to progress”

Tijdens deze workshop gaan we dieper in op de mogelijke oorzaken en aanpak van kinderen die na implantatie niet evolueren zoals verwacht. Wij denken hier niet alleen aan kinderen met bijkomende beperkingen, maar ook aan kinderen die om andere redenen niet evolueren zoals verwacht. Tijdens deze studiedag wordt zowel ingegaan op diagnostiek als op de praktische aanpak van deze kinderen. Tal van gevalstudies zullen worden besproken. Tijdens deze cursus leer je:

- welke evolutie je bij een kind mag verwachten na implantatie
- hoe je de evolutie kan opvolgen en snel problemen kan vaststellen
- hoe je de begeleiding, revalidatie of onderwijs best kan aanpassen voor zo'n kind

Deze Engelstalige cursussen (max. 40 deelnemers/dag) richten zich op allen die betrokken zijn met de opvoeding van en het onderwijs aan dove kinderen met een cochleair implantaat: ouders, gezinsbegeleiders, leerkrachten, logopedisten, psychologen, pedagogen, taalkundigen, audiologen,...

LOCATIE: Cochlear Academy, Mechelen Campus, Schaliënhoevedreef 20 gebouw I, 2800 Mechelen-België (makkelijk bereikbaar zowel met auto als met trein)

DEELNAMEKOSTEN: € 100 /dag
(inclusief cursusmateriaal, lunch, koffie)

REGISTRATIE kan door een email te sturen naar info@onici.be
Meer informatie is te vinden op <http://www.onici.be> (rubriek studiedagen/congressen)

Gezien het beperkt aantal deelnemers, kun je best tijdig inschrijven.

COCHLEAR PERSBERICHTEN



Cochlear™ draadloze accessoires voor Nucleus® 6 geluidsprocessors: Nu beschikbaar!

Met de nieuwe draadloze Cochlear™ accessoires voor cochleaire implantaten wordt horen nog aangenamer. Een mooie, heldere klank...zonder extra snoeren of om de nek gedragen apparatuur!

Het gamma draadloze accessoires omvat een **mini-microfoon**, **telefoonclip** en **tv-streamer**.

De mini-microfoon zorgt voor heldere geluids- en spraakopname, ook van op afstand

De draadloze mini-microfoon overbrugt de afstand tussen de spreker en de luisteraar met CI om spraak beter te kunnen verstaan. Ideaal voor horen in rumoerige omgevingen of op een afstand, zoals in klaslokalen, collegezalen of drukke restaurants.



Geniet van duidelijk en comfortabel telefoneren met de telefoonclip

Dankzij de draadloze Bluetooth-functie van de telefoonclip kan de CI-gebruiker bellen, gesprekken voeren en naar muziek luisteren zonder de telefoon aan te raken. De draadloze Bluetooth-verbinding is mogelijk met een Smartphone, GPS en MP3-speler!



Bepaal zelf het geluid met de draadloze tv-streamer

De tv-streamer zendt een zeer helder en duidelijk stereogeluid, rechtstreeks vanaf de televisie naar de Nucleus 6 geluidsprocessor. Het is dus mogelijk om van een programma te genieten en het tegelijk met familieleden of vrienden te bespreken.



! Actie ! 100% waterpret met Aqua+

De Cochlear Nucleus Aqua+ laat toe om met de Nucleus 5 en 6 geluidsprocessor volop van alle wateractiviteiten te genieten waarbij extra bescherming nodig is (IP68 waterbeschermingsklasse).

Op 1 juni 2015 startten we met een **Aqua+ - zomeractie via onze webwinkel**:

Bij aankoop van **de Aqua+ kit** (inclusief 2 siliconen hoesjes en 1 zendspoel) ontvangt de CI-gebruiker **10% korting**. Bovenop de 10% korting krijgt de CI-gebruiker een **Cochlear badmuts en Cochlear badhanddoek**.



De actie is geldig van 1 juni 2015 tot en met 30 juni 2015 en enkel via de webwinkel. Opgelet, deze actie wordt verlengd tot en met 31 augustus 2015!

Hoor en Beleef met Cochlear op 13 september 2015

Op **zondag 13 september 2015** organiseert Cochlear Benelux een namiddag voor Cochlear CI-gebruikers met **interessante workshops en leuke animaties!**

Dit wordt geen dag om stil op een stoel te zitten en te luisteren! Het is een dag waarop de CI-gebruiker het allemaal zelf kan ervaren: een duik in het zwembad met Aqua+ of een test met één van onze draadloze accessoires! Tijdens verschillende workshops zijn Cochlear-medewerkers beschikbaar voor uitgebreide informatie.

Bent u een Cochlear CI-gebruiker? Inschrijven kan nu al via www.cochlear.com/nl/event

De inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door Cochlear Benelux. ONICI is niet inhoudelijk verantwoordelijk.

Verslag 10^{de} EURO-CIU symposium 9-11 april 2015 te Antwerpen



Op 9 en 10 april 2015 vond in Antwerpen, in het prachtige conferentiecentrum Elzenveld, het 10^{de} Euro-CIU symposium plaats dat georganiseerd werd door ONICI, met op **donderdag 9 april een Belgisch-Nederlands symposium en op vrijdag 10 april het 10^{de} Europese Euro-CIU symposium**. Deze overkoepelende Europese organisatie Euro-CIU vertegenwoordigt ondertussen meer dan 120000 CI-gebruikers in 22 Europese landen. Beide dagen waren zo goed als volgeboekt, met dagelijks ruim 200 aanwezigen afkomstig van 19 Europese landen en deelnemers uit Aruba, Australië, Canada en Irak.

Daarenboven werd dit symposium georganiseerd onder supervisie van zijne majesteit Koningin Mathilde van België, die zelf psychologe en logopediste is van opleiding en erg geïnteresseerd is in de begeleiding van personen met een gehoorverlies.

De focus van dit symposium lag duidelijk op **het belang van het multidisciplinaire werk** in de begeleiding van CI-gebruikers, want tijdens beide symposia werd cochleaire implantatie vanuit verschillende disciplines belicht: vanuit ouders van CI-kinderen of volwassen CI-gebruikers, leerkrachten, logopedisten, NKO-artsen, audiologen, psychologen, neurologen,...

Alle presentaties van beide studiedagen kunnen nog tot eind juli gedownload worden via de website van ONICI, en dit via volgende link: <http://www.onici.be/items/206/10th-European-EURO-CIU-symposium,-8-11-April-2015#c-content>.

Ook foto's die tijdens dit congres gemaakt werden, kunnen worden beken via onze facebook site: <https://www.facebook.com/pages/ONICI/1550934495133461?ref=hl> waarvoor dank aan Marleen Desloovere en Dorien De Raeve).

Dankzij de laatstejaarsstudenten van de opleiding audiologie aan de Thomas More Hogeschool van Antwerpen, kunnen wij jullie nu een korte samenvatting laten lezen van alle presentaties die op beide dagen aan bod kwamen.

De eerste dag werd geopend met een presentatie van organisator **Leo De Raeve** over de '**prevalentie van cochleaire implantatie in België en Nederland**'. De belangrijkste vaststelling van zijn onderzoek was dat zowel in België als in Nederland 80-90% van de doofgeboren kinderen een cochleair implantaat dragen, terwijl dit bij volwassenen die in aanmerking komen voor een CI,



in Nederland slechts 8.4% en in België slechts 6.6% bedraagt.

Er zijn dus zowel in België als in Nederland nog heel veel volwassenen die om de een of andere reden geen cochleaire implantaat dragen alhoewel ze ermee zouden kunnen geholpen worden. Volgens Leo De Raeve kan de oorzaak hiervan op verschillende domeinen gezocht worden: zo zal een CI, omdat dit een operatie inhoudt, toch wel een aantal mensen afschrikken. Maar de voornaamste rede van dit lage aantal is waarschijnlijk dat heel veel mensen (zowel de dove mensen zelf als de lokale huisartsen, audiologen en zelfs NKO-artsen) onvoldoende op de hoogte zijn van de hedendaagse mogelijkheden van cochleaire implantatie en van de grote positieve invloed die een CI kan hebben op de kwaliteit van leven. Op dat vlak is er dus nog heel wat werk aan de winkel. Op vraag van de CI-firma Cochlear-Benelux heeft Leo De Raeve, samen met Sue Archbold en Brian Lamb, een uitgebreide brochure samengesteld over 'Adult cochlear Implantation; the Belgian experience.' Elders in deze nieuwsbrief zullen wij hier nog verder op terugkomen.

De tweede spreker van de dag was **prof. Ir. Ad Snik** die een presentatie gaf getiteld: **‘Implanteerbare akoestische hoortoestellen voor slechthorenden; wat is hun capaciteit vergeleken met conventionele hoortoestellen; een poging tot categorisatie’**.

Hij benadrukte hierin dat er de laatste decennia heel wat types hoorimplantaten werden ontwikkeld. Voorbeelden hiervan zijn BAHA's, middenoorimplantaten en akoestische cochleaire implantaten. Uit een eerder uitgevoerde studie bij mensen met perspectieve gehoorverliezen bleek dat de resultaten, qua versterking en maximale output, met hoorimplantaten en met achter-het-oor toestellen overeen komen. Hoorimplantaten zijn een goede oplossing voor patiënten waarbij het aanpassen van een conventioneel hoortoestel niet mogelijk is omwille van bijvoorbeeld middenoorproblemen. Het huidig onderzoek van prof. Snik vormde een aanzet tot het publiceren van een model van semi-implanteerbare beengeleiders en middenoorimplantaten die direct gekoppeld zijn aan de cochlea. Het model is gebaseerd op de maximale output van alle versterkingsopties voor patiënten met een geleidings- of een gemengd gehoorverlies. De maximale output van de verschillende toestellen werd onderzocht en varieerde tussen de 56 dB HL tot meer dan 110 dB HL. Naast de versterking en de onvervormde output zijn ook de stabiliteit, MRI-compatibiliteit en de kosten van belang. Met dit onderzoek wordt dus een aanzet gegeven om te komen tot een categorisatie van de versterkingsopties van de verschillende hoorimplantaten.

Vervolgens kwam **Carla Desaer** aan het woord van **‘VLOK-CI, niet zomaar een oudervereniging’** VLOK-CI is een oudervereniging voor en door ouders van dove kinderen met een cochleair implantaat. De vereniging ontstond vanuit de nood van ouders en hun kind met een CI om in contact te komen met andere gezinnen met geïmplanteerde kinderen. Initieel lag de focus op het samenbrengen van gezinnen met als doel om informatie uit te wisselen. Vandaag de dag bestaat de doelgroep van de vereniging uit baby's, peuters, kleuters, kinderen, tieners en jongvolwassenen met een CI die doof of slechthorend zijn. VLOK-CI organiseert verschillende activiteiten en brengt regelmatig een nieuwsbrief uit. Tegenwoordig focust de vereniging zich meer en meer op het beleid rond dove kinderen met een CI. Het uitgangspunt is om de kinderen voor te bereiden op een leven in een horende maatschappij. De combinatie van een orale opvoeding die aangevuld wordt met visuele communicatietechnieken of Vlaamse Gebarentaal wordt als meest gangbaar beschouwd, maar dient aangepast te worden aan de individuele wensen en behoeften van kind en zijn gezin. Verder wordt er gestreefd naar voldoende ondersteuning voor de kinderen met een CI binnen het reguliere onderwijs. Het samenbrengen van ouders en hun kinderen blijft de belangrijkste prioriteit van de vereniging.

Professor Guido Lichtert (KOCA Antwerpen /KU Leuven) gaf vervolgens een presentatie over **‘Gezinsgerichte begeleiding in een tijdperk van vroege gehoorscreening en vroege cochleaire implantaties’**. Prof. Lichtert heeft al meer dan 40 jaar ervaring in het dovenonderwijs en vooral binnen de vroegbegeleidingsdienst van KOCA in Antwerpen. Door de neonatale gehoorscreening en de vroege bilaterale cochleaire implantaties, is er veel veranderd in de ingesteldheid van het leven met een beperking.



Gezinsgerichte begeleiding houdt in dat gezinnen met waardigheid en respect benaderd worden en dat hen voldoende correcte informatie gegeven wordt. Zo kunnen zij doordachte keuzes maken wetende dat die keuzes aangemoedigd worden via een geïndividualiseerd en flexibel aanbod. Het doel van gezinsbegeleiding is dat de ouders zodanig empowered worden dat er zowel bij het kind als bij het hele gezin positieve resultaten bekomen worden.

Tot slot ging hij nog even dieper in op een spel (“KOM OP” genaamd) dat ontwikkeld werd door de Vlaamse Thuisbegeleidingsdiensten voor kinderen met een auditieve beperking. Het is een spel met het precieze doel om kennis, gevoelens en verwachtingen over het leven met een beperking te kunnen delen en communiceren met elkaar.

Evelien Dirks en Bernadette Vermeij, beiden werkzaam binnen de Nederlandse Stichting voor het Dove en Slechthorende Kind (NSDSK) te Amsterdam, spraken over **‘Een passend taalbeleid binnen de vroegbehandeling van kinderen met een auditieve beperking’**. Kinderen met gehoorverlies worden alsmat vroeger gediagnosticeerd en starten ook vroeger in een interventieprogramma. Bijgevolg verbeteren de hoormogelijkheden en daarmee ook de taalontwikkeling in grote mate. NSDSK ontwikkelde, in samenspraak met specialisten en professionals, een passend taalbeleid binnen de vroegbehandeling voor kinderen met een auditieve beperking, waarbij de communicatie via gesproken Nederlands ondersteund met gebaren centraal staat. De relatie tussen ouder en kind is erg belangrijk voor de ontwikkeling en daarom is het ook belangrijk dat alle ouders in hun eigen moedertaal met hun kind kunnen communiceren. Voor de ouders werden dan ook communicatiecursussen ontwikkeld, met name de modules “Natuurlijk communiceren” en anderzijds de module “NmG+”. Bij NmG+ wordt het gesproken Nederlands zo visueel mogelijk weergegeven door gebruik te maken van grammaticale elementen en gebaren uit de Nederlandse Gebarentaal (NGT).

Logopediste **Daan Schucking-Kool** van de Koninklijke Kentalis-Nederland, toonde hoe je **‘Spelenderwijs het gehoor van kinderen kan training via het hoorspel.’** Hoortraining dient men ook te integreren in het onderwijs. Iedereen die in aanraking komt met het kind, moet hiervan op de hoogte zijn: de juf, klasgenoten, de ouders,...Het ‘HoorSpel’ is een (groeps)hoortrainingsprogramma voor kinderen van 2,5 jaar tot en met 8 jaar. De kinderen worden vooraf ingedeeld per hoorniveau, waaraan in groep hoortraining wordt gegeven. Binnen het hoorspel worden 8 thema’s uitgewerkt in 5 hoorniveaus. Het is noodzakelijk om duidelijke doelen op te stellen. Plaatmateriaal en muziek zijn hier speciaal voor ontwikkeld. Het doel van het ‘HoorSpel’ is het stimuleren van de hoorontwikkeling van kinderen met een auditieve beperking zodat het kind optimaal gebruik leert maken van zijn of haar restgehoor en hoortoestellen. Ouders, leerkrachten en professionals moeten zich bewust worden van het belang van hooropvoeding bij ouders, leerkrachten en/of begeleiders en moeten ook inzicht hebben in de opbouw van de hoorontwikkeling.



Gerrie Van Hamersvelt, ambulante begeleidster binnen de Nederlands Auris Groep ging dieper in op het door hen ontwikkelde programma **‘FF-Luisteren’**. FF Luisteren is een psycho-educatief programma, bestaande uit een handleiding voor de leerkracht en een werkboek met prachtige illustraties voor de leerling. Het wordt gebruikt bij slechthorende, dove kinderen tussen 9 tot 13 jaar. Het doel van het programma is om kennis bij te brengen over zijn eigen hoormogelijkheden en – beperkingen. Het is immers belangrijk dat het kind leert omgaan met zijn/haar beperking.

Ten slotte wordt er een assertieve houding aangeleerd naar de omgeving zowel op school en thuis. Het werkboek is geschreven voor kinderen in het regulier onderwijs. In de handleiding kan de begeleider achtergrondinformatie en tips terugvinden. Enkele thema’s in het werkboek zijn: ‘wie ben ik?’, ‘horen en verstaan’ en ‘hoorapparatuur’. Het kind wordt op deze manier uitgedaagd om te reflecteren over zichzelf. Zo krijgen ze meer inzicht en kennis in hun gehoor en de functie van hun CI. Doordat kinderen hierna met vragen afkomen, kan de begeleider hier extra informatie over geven. Het gevolg is dat kinderen meer open zijn over hun gehoorbeperking. Geïnteresseerden kunnen de handleiding gratis downloaden via: www.auris.nl/ffluisteren

Volwassen CI-gebruiker Gerard de Vijlder van de Nederlandse Stichting Plots- en Laatdoven gaf een heel boeiende presentatie met als titel: **‘CI een ramp of een zegen’**. Als plotsdove en geïmplanteerde persoon kan hij als geen ander ervaringen met ons delen. Ondanks het grote succes en fantastische werk dat geleverd wordt, zijn er immers een aantal valkuilen bij cochleaire implantatie. De verwachtingen van de omgeving liggen bijvoorbeeld vaak hoog en kunnen niet steeds ingelost worden. Spraakverstaan, zeker in complexe luistersituaties, blijft moeilijk en vraagt zowel van de CI-gebruiker als de omgeving enige inspanning en aanpassing. Gerard de Vijlder benadrukte hierbij ook het belang van een goede begeleiding en hoortraining na implantatie.

Joke Corteville van het CAR Sint-Lievenspoort te Gent had het over ‘**Uitdagingen binnen de volwassenwerking van het CAR Sint-Lievenspoort**’. Joke Corteville, logopediste en ervaringsdeskundige in de revalidatie van dove en slechthorende kinderen en volwassenen, gaf ons inzicht in de werking van het CAR Sint-Lievenspoort. Aan de hand van een casus ontdekten we de verschillende stappen, die een cliënt bij hen doorloopt, alsook enkele specifieke vragen en uitdagingen die rijzen in dit proces. Ze drukte ons op het belang van de benadering van elke cliënt als uniek individu, waarbij een logopediste een luisterend oor moet kunnen bieden en het oefenmateriaal afgestemd kan worden op de interesses. Verder werden ook enkele sterktes van groepstherapie, waarbij lotgenoten elkaar vaak goede tips kunnen geven, aangehaald.

‘**De effecten van uni- en bilaterale hoortoestel- of CI aanpassing op spraakverstaan, taalbegrip en verbaal IQ van slechthorende en dove kinderen en implicaties voor de praktijk**’ werden benadrukt door **Anneke Vermeulen** van het UMC St. Radboud te Nijmegen. In deze studie bij dove en slechthorende kinderen, werd de invloed van een mono- en stereofonische hoorapparaat en/of CI- aanpassing nagegaan op het spraakverstaan (in stilte en ruis), het taalbegrip en het verbale IQ. Met dit onderzoek heeft men vooral getracht implicaties voor de onderwijspraktijk te formuleren. De verdeling van de scores bij de onderzochte groep werd onderling en met de normgegevens vergeleken. Algemeen kon gesteld worden dat de resultaten beter waren bij de groep met een bilaterale aanpassing, zowel wat betreft het verbaal IQ, als het taalbegrip als het spraakverstaan in stilte en in ruis. Dit laatste vergemakkelijk de verwerving van psycholinguïstische vaardigheden.

De enige Waalse spreekster Marian Bacro, ging dieper in op ‘De ontwikkeling van het begrijpend lezen bij dove kinderen vanuit het instituut IRSA’ te Brussel.

De nadruk tijdens deze presentatie lag vooral op de relatie tussen de taalproductievaardigheden en het leren lezen. Tijdens de beginjaren in de lagere school komt de leesvaardigheid bij sommige kinderen met een CI overeen met die bij normaalhorenden. Maar naarmate deze dove kinderen ouder worden en het lezen complexer wordt, ontstaat al snel een kloof tussen beide groepen. Mevrouw Bacro heeft voornamelijk getracht het belang van een verschillende aanpak bij dove kinderen met een CI aan te kaarten.

Tot slot bracht **Tinne Boons** ons nog inzicht bij over ‘**De variabiliteit in gesproken taalvaardigheden van kinderen met een cochleair implantaat**’. Tinne Boons, voorheen werkzaam aan de KULeuven, maar heden docent aan de Fontys hogeschool te Eindhoven, voerde onderzoek uit naar de variabiliteit in de mondelinge taalontwikkeling bij jonge dove kinderen na cochleaire implantatie. Ten eerste werden de oorzaken van die variabiliteit nagegaan en ten tweede rapporteerde ze kwantitatief en kwalitatief de gesproken taalproductievaardigheden van een hedendaagse groep kinderen met een CI. Enkele bevindingen hierbij waren dat de betere taalbegrips- en taalproductievaardigheden konden bepaald worden door een CI vóór het 2^e levensjaar te plaatsen en door bilaterale auditieve stimulatie. Er werd eveneens aangetoond dat kinderen met een CI het vooral nog moeilijk hebben op vlak van expressieve woordenschat, morfologie, syntaxis en naverteltaken. Het doel van deze studie was vooral om meer inzicht te verwerven in de ontwikkeling van de verschillende aspecten van de taalontwikkeling bij slechthorende/dove kinderen, wat de efficiëntie van het revalidatieproces zal verhogen.





Donderdagavond om 19.00u, na afloop van de eerste dag, werden alle deelnemers aan het tweedaagse symposium uitgenodigd op de **openingsreceptie** op het **stadhuis van Antwerpen**, dat prachtig was aangekleed met bloemen ter gelegenheid van de tentoonstelling 'Fleurs pour les Dames' naar aanleiding van het 450-jarig bestaan van het stadhuis van Antwerpen.

Tijdens de openingsreceptie heette zowel organisator Leo De Raeve als Gilles Cognat (president van Euro-CIU) iedereen van harte welkom op dit tweedaagse symposium. Vervolgens gaf Schepen Vancampenhout van de Stad Antwerpen een mooie presentatie waarin hij aangaf fier te zijn dat er in Antwerpen zoveel goede CI-specialisten gehuisvest zijn. De presentatie van **Schepen Vancampenhout** (foto rechts boven) is eveneens te downloaden van de website van ONICI bij de andere presentaties van het symposium.

De tweede dag, het 10de Euro-CIU symposium, werd geopend door **Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen**. In zijn welkomswoord benadrukte minister Vandeurzen dat Vlaanderen pionierswerk heeft verricht op vlak van gehoor: Vlaanderen was de eerste regio in Europa die in 1998 startte met de vroege gehoorscreening; enkele wereldbekende experts op vlak van CI komen uit Vlaanderen: denken we maar aan de pionier prof Marquet en de huidige professoren Offeciers, Peeters, Van de Heyning en Govaerts.



Sinds 2009 wordt het gehoor van alle kinderen gescreend op de leeftijd van 4, 10 en 14 jaar en vanaf september 2015 zal op de leeftijd van 10 en 14 jaar een spraak-in-ruis test worden afgenomen om met het oog op eventuele lawaai trauma's. Het welkomswoord van minister Vandeurzen kan nog tot eind juli integraal gedownload worden van de website van ONICI.



De eerste spreker van deze dag was **Monika Lehnhardt** uit Duitsland met een presentatie over '**CI, 30 years of steady progress and continuous change**'. Monika Lehnhardt besprak de geschiedenis van het cochleair implantaat en had het hierbij over de negatieve houding ten opzichte van het cochleair implantaat bij de opstart ervan. Waar oorspronkelijk voornamelijk progressief doofgeworden volwassenen in aanmerking kwamen voor een CI, komen tegenwoordig kinderen en volwassenen van alle leeftijd in aanmerking. Zowel jonge kinderen als bejaarden kunnen kiezen voor een CI met als doel de kwaliteit van leven te verbeteren, benadrukt Lehnhardt. En momenteel toont onderzoek zelfs aan dat een CI een grote meerwaarde kan hebben bij unilaterale doofheid.

De afgelopen jaren is er veel veranderd in de wereld van cochleaire implantaten: de onderdelen van een CI zijn bijvoorbeeld minder groot en de operatieduur werd steeds verkort. In de toekomst worden er nog vele veranderingen verwacht met name door het gebruik van telepractice. Zo zal vermoedelijk in de toekomst meer onderzoek, fittingen, en begeleidingen van op afstand gebeuren via de computer.

Frans Coninx, professor aan de Universiteit van Keulen, ging in een vergelijkend onderzoek na wanneer nu best een **hoorapparaat** en wanneer best een **CI** kan gebruikt worden. Bij een gehoorverlies van meer dan 95 dB HL, kan er met een hoorapparaat vaak alleen gezorgd worden voor sensatie van geluid. Hedendaags wordt door verschillende Europese overheden een verlies van 80 dB HL als grens aangehouden om een CI te overwegen, maar waar is dit op gebaseerd? Professor Coninx deed samen met Vermeulen en Nekes onderzoek naar de luisterprestaties van dragers van hoorapparaten en CI. Hij overliep in de presentatie van het onderzoek de verschillende tests die gebruikt werden om de luisterprestatie te bepalen. Uit de resultaten blijkt dat personen met een verlies van 70 dB HL beter presteren met een CI dan met een hoorapparaat. Zelfs op 50 dB HL zouden er betere prestaties geleverd worden met een CI. Het onderzoek zet aan tot bedenkingen rondom de vraag vanaf welk verlies men voor een CI zou kunnen kiezen, maar het geeft duidelijk aan dat de selectiecriteria in de meeste Europese landen achterhaald zijn en dringend zouden moeten aangepast worden.

Sue Archbold, CEO van The Ear Foundation in Nottingham, bracht de resultaten naar voren van een Europese onderzoek vanuit Euro-CIU naar de **'Quality of Life in Adults with Cochlear Implant'**. Deze presentatie was een verduidelijking bij een onderzoek met betrekking tot de ervaringen van slechthorende en dove volwassenen met CI's. Ondanks het feit dat het aantal slechthorende volwassenen steeds toeneemt, wordt gehoorverlies nog weinig erkent. De impact ervan wordt onderschat, behalve door personen die er hinder van ondervinden. Een belangrijk probleem daarbij is dat vele jobs tegenwoordig (bv. vergaderingen) veel communicatiever zijn ten opzichte van vroeger (bv. arbeider in fabriek). Vaak kijken overheden enkel naar de directe kosten die hoortoestellen met zich meebrengen, maar vergeten ze dat de indirecte kosten die veel hoger worden als er niets aan het gehoorverlies wordt gedaan. Gehoorverlies heeft namelijk een enorme impact op de kwaliteit van leven : zo kunnen gehoorverliezen mentale problematieken, zoals depressie en dementie veroorzaken. Bij dit voorbeeld zullen de kosten op langere termijn voor de maatschappij echter heel hoog oplopen.

De resultaten van een bevraging bij Europese CI-gebruikers toonde aan dat de meeste CI-gebruikers hun CI constant gebruiken en dat het nut ervan het grootst is op het werk. Personen die een CI dragen worden ook beter verstaan door hun omgeving en hebben betere ervaringen bij het beluisteren van muziek. Een werkpunt naar de toekomst toe is dat het verstaan in ruis.



Hendrik Fehr, bestuurslid en voormalig voorzitter van Euro-CIU sprak over **'Chances/strengths, constraints and weaknesses of NGOs related tot CI users – Personal Reflection on 20 Years Experience'**. Hendrik Fehr is vader van een dove zoon die al meer dan 20 jaar een CI draagt. Hij is al 20 jaar bestuurslid van Euro-CIU en verduidelijkte in zijn presentatie de werking van hiervan. Omdat de dovengemeenschap in de prille beginjaren van CI een erge weerstand had hiertegen, steunde Prof. Dr- Lehnhardt, NKO-arts uit Hannover) de ouders van CI-kinderen om zich Europees te verenigen, wat leidde tot de oprichting van Euro-CIU.

Deze NGO (niet gouvernementele organisatie) vergemakkelijkt ook de uitwisseling van ervaringen in de jaarlijkse bijeenkomsten en tweejaarlijkse symposia die in verschillende landen werden georganiseerd in nauwe samenwerking met de nationale vereniging. Meneer Fehr sprak in zijn presentatie over de sterktes, zwaktes en beperkingen van een NGO. De sterkte van onze vereniging is dat de leden allemaal zelf gebruikers of familie van gebruikers zijn. EURO-CIU was nooit tegen andere benaderingen (zoals gebarentaal) die noodzakelijk werden geacht door andere organisaties in het veld. De bestuursleden werken op vrijwillige basis. EURO-CIU stond aan de basis om schrijftolken te gebruiken tijdens vergaderingen en om een gemeenschappelijk platform te ontwikkelen voor NGO's in het veld. Beperking van onze organisatie is dat er 3 officiële talen zijn (Engels, Frans Duits) en er dus niet één hoofdtaal is. Doordat de organisatie louter op vrijwilligers draait, zorgt dit voor beperkingen van de inhoud van onze website, werkgroepen, nieuwsbrief,... Hierdoor en door de kosten en beperkte tijd is het ook moeilijk om steeds aanwezigheid van de bestuursleden te verzekeren op nationale evenementen, zeker als deze bestuursleden een voltijdse job hebben.

Tevens ondervinden we moeilijkheden om jonge CI-gebruikers te betrekken bij onze vereniging en het is moeilijk om betrouwbare gegevens door te krijgen van overheden, CI centra en CI-firma's, zoals aantallen CI, aantal bilaterale CI, aantal herimplantaties per land edm. Doordat er zich de voorbije jaren weinig jongeren hebben aangemeld als bestuurslid heeft dit als gevolg dat sommige andere leden al veel te lang in het bestuur zetelen. Het is dus volgens Fehr hoog tijd voor vernieuwing in het Euro-CIU bestuur.

Peter Baumhoff – Cochlear Implants and Brain Development Peter Baumhoff schreef zijn doctoraatthesis in het kader van de temporele verwerking in de auditieve middenhersenen. Momenteel verricht hij onderzoek op het gebied van de auditieve neurowetenschappen in het Instituut voor AudioNeuroTechnologie (VIANNA) te Hannover, Duitsland. Dit onder leiding van Professor Andrej Kral, die één van de pioniers is op vlak van onderzoek naar plasticiteit, ontwikkeling en kritieke periodes van het auditief systeem bij dove personen. Dr. Baumhoff gaf ons dan ook uitgebreid informatie over de hersenontwikkeling en auditieve deprivatie bij CI-gebruikers. Het probleem bij laat geïmplanteerde CI-gebruikers is dat de hersenen kunnen 'horen' maar niets kunnen opmaken uit datgene wat ze 'gehoord' hebben. Daarom is het belangrijk dat implantatie plaatsvindt in een vroeg stadium van de neuronale ontwikkeling. Zo wordt ook bewerkstelligd dat de neuronale representatie van de buitenwereld correct wordt weergegeven en de interactie tussen de overige zintuigen optimaal verloopt. Hij beschreef dit aan de hand van enkele studies omtrent de neuronale ontwikkeling van de auditieve cortex bij dove, geïmplanteerde en normaalhorende katten.

Clare Sheridan - Rehabilitation options throughout the day for adults and teenagers.

Clare Sheridan werkt voor Cochlear EMEA als 'customer skills and rehabilitation manager'. Ze heeft reeds 20 jaar ervaring in het audiologisch vakgebied en kwam een presentatie geven over het implementeren van de holistische visie binnen het revalidatieproces (bij volwassenen en adolescenten). Elk individu heeft zijn eigen karakteristieken, mogelijkheden en beperkingen waarmee rekening gehouden dient te worden tijdens de therapie. Om dit te bereiken, moet de patiënt zich bewust zijn van zijn eigen levensdoelen, mogelijkheden en beperkingen m.a.w. de dove of slechthorende moet een expert zijn op vlak van zijn eigen gehoor. Dit inzicht wordt onder meer bekomen door de 'Miracle Question' te stellen: "Als er een wonder zou kunnen gebeuren, wat zou dat dan zijn?". De therapiedoelen dienen opgesteld te worden, door therapeut en patiënt samen. Dit gebeurt enerzijds door de patiënt zichzelf in vraag te laten stellen en bepaalde vaardigheden te schalen. Anderzijds gebeurt dit door de talenten en mogelijkheden van het individu te benadrukken. Dit alles zou tot een optimalere integratie in de maatschappij kunnen leiden. Tijdens haar presentatie, bracht Clare een aantal technieken aan bod, die het bereiken van het bovenstaande bevorderen. Zo vermeldde ze dat een 'wacht-en-luister'-houding en kritisch reflecteren van groot belang zijn.

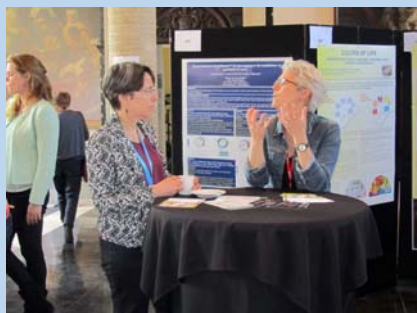
Vincent Van Rompaey - Spatial hearing improvement and long-term suppressive effect on tinnitus after cochlear implantation in single-sided-deaf patients. Vincent Van Rompaey is een Belgische NKO-arts die werkzaam is in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen. Hij besprak het effect van cochleaire implantatie bij SSD-patiënten op tinnitus en spatiaal horen. Zijn studie wees aan dat een cochleair implant de tinnitus significant vermindert en het binauraal horen verbetert. Er werd aangetoond dat spraakverstaan in ruis en lokaliseren significant verbetert met het dragen van een cochleair implant. Dr. Van Rompaey stelde ook dat men pas het volledige binaurale voordeel van een cochleair implant ondervindt na het enkele jaren in gebruik te hebben. Een andere interessante vaststelling was dat de vraag naar de oorzaken van tinnitus niet zo snel beantwoord kon worden. Dr. Van Rompaey legde uit dat er zeer veel oorzaken zijn van deze aandoening en dat de 20 minuten spreektijd hier toch net iets te kort voor waren.



Harry Knoors: Participation in de 21st century: Chances and challenges for deaf students with cochlear implants. Harry Knoors is een professor aan de Behavioural Science Institute van de Radboud universiteit in Nijmegen. Hij is opgeleid als psycholinguïst en heeft zich gespecialiseerd in taal en de geletterdheid van dove kinderen. Meneer Knoors had het in zijn presentatie over studenten met CI en wat voor hun belangrijk is. Hij sprak over op welke manier de globalisering en informatisering de wereld verandert en de huidige en toekomstige dove studenten zal beïnvloeden en wat de consequenties voor de educatie in het algemeen en vooral voor de dove studenten met implantaat. Uit de presentatie kwam naar voren dat kinderen die vroeg geïmplanteerd zijn het beter doen met lezen. Niet alle kinderen met een CI doen het even goed, en ook niet alle kinderen hebben de voordelen van een CI. Zoals hij zei in zijn presentatie 'Not every child profits and not every child profits with the same extent'. Er kunnen sociaal-emotionele problemen voorkomen (theory of mind). Voor CI-studenten zijn er veel verschillende communicatiemiddelen, dit is afhankelijk van tijd, situatie (situaties: gesproken taal/begrip, gesproken/geschreven woorden leren, gesproken woordperceptie). Hij sloot af met de titel van een nummer van Bob Dylan: 'The Times They Are a-Changin'.

Connie Mayer - Listening for Literacy: Learning to Read and Write a Cochlear Implant. Connie Mayer is hoofddocent aan de faculteit Onderwijs in de York University te Toronto, Canada. Ze doet momenteel onderzoek naar taalontwikkeling en ontwikkeling van geletterdheid bij dove leerlingen, vroege geletterdheid en vroege interventie, cochleaire implantatie, tweetaligheid, etc. Ze reisde speciaal voor het ONICI-congres van Canada naar België en vermeldde te hebben genoten van het excellente Belgische bier en brood. Buiten dat kwam zij ons natuurlijk wat meer vertellen over geletterdheid bij CI-gebruikers. Hoe leer je lezen en schrijven met een CI? Aan de hand van geschreven tekstjes van CI-leerlingen toonde ze aan dat het niet evident is om vlot te schrijven als dove persoon met een CI en dat de grammatica van de gebarentaal vaak terug te vinden is in de geschreven taal bij dove gebarentaalgebruikers.

Evelien Dirks over 'Parent-child interactive book reading in children with hearing loss'. Mevrouw Dirks vertelde over de meerwaarde van het interactief voorlezen, specifiek gericht op kinderen met een gehoorstoornis. Om de taalvaardigheid/leesvaardigheid te stimuleren van het dove of slechthorende kind, is er voor ouders van dove/slechthorende kinderen een cursus die zij kunnen volgen. Ouders krijgen hierbij tips die zij kunnen toepassen tijdens het voorlezen aan hun kind en worden tijdens dit leerproces begeleidt om deze tips op een juiste manier toe te passen. Voorlezen wordt tijdens deze cursus op twee manieren geoefend, namelijk op digitale wijze (waarbij apps gebruikt worden) en met boekjes. Bij de digitale wijze wordt er gebruik gemaakt van apps die het verhaal interactief ondersteunen. Zo wordt er gebruik gemaakt van gebaren tussen het lezen door en deze gebaren worden nogmaals via de app getoond. Voor beide manieren worden ouders getraind op bepaalde aspecten. Zo wordt er geoefend om het kind het boekje te laten lezen en op de manier in te gaan zoals het kind het boek leest. Ouders volgen op deze manier het kind, in plaats van het verhaal. Om de meerwaarde van de cursus aan te tonen, werden er videofragmenten getoond van ouders die voorlezen aan hun kind. Daarbij liet mevrouw Dirks een filmpje zien van een ouder die voorleest aan het kind voordat ze de cursus gevolgd hebben en vervolgens dezelfde ouder na het volgen van de cursus. Op het videofragment was duidelijke voortgang zichtbaar en door het gebruik van dit concrete materiaal zullen ouders zeer zeker gaan nadenken over hun manier van voorlezen. Kinderen met een gehoorstoornis hebben vaak sneller moeilijkheden met taal/lezen in vergelijking met normaalhorende kinderen. Het is daarom belangrijk dat er vroegtijdig aandacht wordt besteed aan dit ontwikkelingsgebied en dat maakt deze cursus mogelijk.



Inge Doorn van de organisatie Grow2work gaf een presentatie over **‘How to support young adults using cochlear implants to find work?’** Grow2work is een organisatie die meetings organiseert voor slechthorende en dove personen die problemen hebben bij het vinden en/of behouden van een job. Gedurende die meetings worden dan ervaringen en tips uitgewisseld en vragen beantwoord door zowel therapeuten als personen met een gehoorverlies. Belangrijk daarbij is dat er wel adviezen worden gegeven, maar er geen verplichtingen worden opgelegd. Iedere persoon heeft namelijk baat bij andere tips en dient dus zelf uit te zoeken wat voor hem/haar het meest geschikt is. Deze organisatie is opgericht omdat veel slechthorenden aangeven dat ze niet goed weten wat er van hen verwacht wordt op het werk.

Ook zorgt een verminderd gehoor voor een aantal problemen op het werk. Zo zijn slechthorenden vaak sneller vermoeid omdat zij zich extra moeten inspannen om collega's te verstaan. Ook voelen ze zich wat onzeker en eenzaam. Ze zullen zichzelf sneller isoleren om gespreksmoeilijkheden te voorkomen. Er is bovendien gebleken dat dergelijke personen minder verantwoordelijkheid en groeikansen krijgen in het werkveld.



Daarom is het belangrijk om slechthorende personen te leren dat zij meer onafhankelijk moeten zijn. Ook dienen zowel werknemers als werkgevers geïnformeerd te worden over de mogelijkheden, zoals een gebarentolk, om de slechthorende werknemer optimaal te laten functioneren.

Donna Sperandio uit Oostenrijk gaf een presentatie over **‘Are you thinking what I'm thinking-development of Theory of Mind in deaf or Hearing Impaired Children’**. Voordat er wordt in gegaan op het onderzoek dat er is uitgevoerd rondom dit onderwerp, begon mevrouw Sperandio met een toelichting over Theory of Mind. Wat is Theory of Mind eigenlijk en waarom is dit belangrijk? Het antwoord op deze vraag werd op een zeer creatieve manier uitgelegd aan de hand van beeldmateriaal op de powerpoint. Spongebob en Patrick waren hierbij de mascottes. Naar aanleiding van beeldmateriaal met Spongebob en Patrick, werd uitgelegd wat Theory of Mind is en hoe kinderen met een achterstand in de ontwikkeling van Theory of Mind (foutief) redeneren. Na deze heldere uitleg, werd er overgegaan naar het onderzoek dat men heeft uitgevoerd naar Theory of Mind bij dove en slechthorende kinderen. Onderzoek toont aan dat dove en slechthorende kinderen risico lopen op een achterstand in de ontwikkeling van Theory of Mind, omdat de ontwikkeling van Theory of Mind. Omdat TOM ook een belangrijke rol speelt in de sociaal emotionele ontwikkeling, lopen taalzwakke kinderen ook risico op sociaal emotioneel vlak.

Promovendus **Anouk Netten** sprak over **‘Understanding others’ emotions: empathy in deaf or hard of hearing (pre)adolescents.’** Anouk Netten heeft geneeskunde gestudeerd aan het universitair medisch centrum in Leiden (MD) en werkt momenteel aan haar doctoraatsonderzoek met betrekking tot de socio-emotionele ontwikkeling van slechthorende of dove kinderen. Het doel van haar doctoraatsstudie is het verzamelen van informatie rond het empathisch vermogen van dove of slechthorende kinderen. Uit haar eerste onderzoeksresultaten is gebleken dat het niveau van inlevingsvermogen (empathie) bij CI-kinderen lager ligt dan bij normaalhorende kinderen van dezelfde leeftijd, onafhankelijk van het gebruikte hoorhulpmiddel, wat natuurlijk grote sociale, maatschappelijke en emotionele gevolgen hebben.



Zoals jullie hebben kunnen lezen was het een congres met zeer veel goede sprekers vanuit verschillende disciplines. Het wordt de volgende organisator Finland, die het 11^{de} Eur-CIU congres in 2017 zal organiseren, hiermee niet makkelijk gemaakt om dit te evenaren of te overtreffen.

Met dank aan de studenten audiologie van de Thomas More Hogeschool Antwerpen voor deze verslaggeving.

10^{de} Euro-CI congres
9-10 april 2015
Wat een lovende reacties!!!

Zowel uit de talrijke positieve reacties als uit de evaluatieformulieren blijkt heel duidelijk, blijkt duidelijk dat het 10^{de} Euro-CIU congres zowel organisatorisch als inhoudelijk zeer hoog werd gewaardeerd. Wij geven je even enkele buitenlandse reacties:

- "First let me tell you that this was one of the best conferences I have ever attended. The programme was excellent and the organization superb. You did a fantastic job and I want to thank you again for the invitation."
Connie Mayer-Canada

- "A quick note to say how much I enjoyed being part of the 10th Euro-CIU symposium in Antwerp. Congratulations on organising such an informative event."
Donna Sperandio, Med-el Innsbruck

- "Again congratulation to you and your team! It was indeed an excellent conference and I really enjoyed participating in it. All fine with me and hopefully keep in touch!"
Monika Lehnhardt-Germany

- "I am glad that everything was so well organized. I can only congratulate them to. The technical conditions such as Velotype and translation was well organized and we took a lot of information home. But I have received many good and positive impressions. I thank you again on behalf of my organization and I hope to see you again soon."
John CIA Austria

- "Cheers to you and your team for a lovely conference. It was informative and fun, well organized, and I loved the venue. Everything seemed to work well, at least from my perspective. It was great seeing you and your family were very helpful and supportive."
Kay Schneider USA

- " Thank you once more for a great and very well organized symposium and AGA."
Søren Berg Rasmussen- Finland

-Once again, very many thanks for organising such a great conference. We really enjoyed it! I loved Antwerp and definitely plan to return. Very many thanks.
Tricia -UK

-Thanks a lot for the great event you organized.. Thanks a lot for your kind help and see you next year.
Beatrice Cusmai-Italy

We would like to say a big THANK for the great conference and the AGA. The organization was simply perfect! We enjoyed every minute of our stay in Antwerp. I wish I could stay there longer time.
Bonecz Ervin- MACIE-Hungary

-Thank you so much for the information and heartfelt congratulations on all of the work you've done to make this Congress such a success.
Jodi, Italy

Pioniers op vlak van cochleaire implantatie ontvangen ‘Amerikaanse Nobelprijs’

De **Albert and Mary Lasker Foundation Awards**, ook de Amerikaanse Nobelprijs genoemd, omdat al 83 genomineerden van deze award ook al een Nobelprijs hebben ontvangen, gaat dit jaar naar drie wetenschappers die een grote fundamentele bijdragen hebben geleverd aan de ontwikkeling van het cochleair implantaat. De prijs van 250,000 dollar werd op 22 september 2013 uitgereikt aan Dr. Graeme M. Clark van de Universiteit van Melbourne-Australië; Dr. Ingeborg Hochmair van de CI-firma Med-El in Innsbruck-Oostenrijk en aan Blake S. Wilson, van de Duke Universiteit van North Carolina (VS).

Lasker~DeBakey Clinical Medical Research Award >



Graeme M. Clark
Ingeborg Hochmair
Blake S. Wilson

For the development of the modern cochlear implant — a device that bestows hearing to individuals with profound deafness.

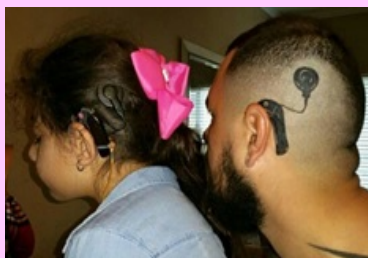
Bij de ontwikkeling van de moderne cochleaire implantaten, eind jaren zeventig, ondervonden de drie wetenschappers veel weerstand van andere wetenschappers en van organisaties voor doven omdat de 'experimenten op mensen' onethisch zouden zijn. Clark, Hochmair en Wilson werkten eerst afzonderlijk aan implanteerbaar hoorapparaat, maar bundelden later de krachten in de realisatie van een meerkanalig cochleair implantaat. Ondertussen dragen wereldwijd meer dan 350000 dove mensen een cochleair implantaat.

Dr. Graeme Clark heeft eigenlijk de basis gelegd van de Australische firma Cochlear, terwijl Dr. Ingeborg Hochmair de firma Med-el oprichtte. Blake Wilson is vooral bekend als de ontwikkelaar van de CIS (Continues Interleaved Samplings) spraakverwerkingsstrategie, een strategie die een enorme verbetering bracht op gebied van spraakverstaan. Deze strategie werd eerst verwerkt in de implantaten van Advanced Bionics, maar werd snel daarna ook ingepast in de implantaten van CI-firma's Cochlear, Med-el en Oticon Medical/Ndeurelec.

Een uitgebreid verslag over het toekennen van deze Albert and Mary Lasker Foundation Awards, verscheen op 9 september 2013 in 'the New York Times'.

Vader laat CI tatoeëren

Bron: Doof.nl, 30 maart 2015



Wat doe je als ouder als je kind geboren is met een ‘schoonheids’foutje’ of een beperking? Zelf een ‘steuntattoo’ laten plaatsen!

Deze vader (zie foto) liet bij zichzelf een tatoeage van een cochleair implantaat plaatsen op dezelfde plek als het CI van zijn dochtertje. Hij deed dit als erbetoon aan haar, zodat zij zich niet te bewust zou zijn van haar CI en zich niet alleen zou voelen met haar. gehoorbeperking.

Deze liefdevolle daad leidde er op sociale media toe, dat de vader al ‘vader van het jaar’ wordt genoemd.

Het Cochleaire Implantatie nu ook terugbetaald in België bij asymmetrische gehoorverliezen bij kinderen tot 12 jaar

Op vrijdag 27 maart 2015 verscheen er in het Belgisch staatsblad een nieuwe richtlijn voor **terugbetaling van een cochleair implantaat bij kinderen jonger dan 12 jaar met een asymmetrisch gehoorverlies** (met één doof oor en één slechthorend oor). Bij deze kinderen zal een CI aan het dove oor worden terugbetaald indien:

-de kinderen *jonger dan 12 jaar* zijn. Hierbij hebben de kinderen tot 8 jaar om de 3 jaar recht op tussenkomst voor een nieuwe spraakprocessor en bij de kinderen boven de 8 jaar is dit om de 5 jaar;

-het kind aan het *slechtste oor een minimum gehoorverlies heeft van 85 dB en aan het beste oor een minimum gehoorverlies heeft van 60 dB*;

-bovendien dient de implantatie te gebeuren *binnen de 3 jaar nadat het gehoorverlies bovenvermelde gehoorgrenzen heeft overschreden*.

Voor de gedetailleerde omschrijving van de voorwaarden, verwijzen wij naar de wettekst zoals hij op 27 maart 2015 is verschenen in het Belgisch Staatsblad en dit met de vermelding dat hij in voege gaat vanaf de 1ste van de daarop volgende maand (dus **vanaf 1 april 2015**). Je kan deze tekst van zoals hij in het Staatsblad is verschenen, [hier downloaden als pdf-file](#).

Aagje Martens, nieuwe voorzitter van Vlok-CI

Na een mandaat van zes jaar als voorzitter van VLOK-CI, geeft Greta Brunclair de fakkel door aan Aagje Martens. Zij zal worden bijgestaan door een team van enthousiaste medewerkers met onder andere Pieter Bolle als ondervoorzitter, David Luys als secretaris en Carla De Saer als penningmeester. Greta Brunclair blijft nog steeds actief in de vereniging als bestuurslid.

Het mailadres van de voorzitter, zijnde voorzitter@vlok-ci.eu, kan u uiteraard verder gebruiken.

Ook de andere contactgegevens blijven hetzelfde: info@vlok-ci.eu en www.vlok-ci.eu.

Wij wensen dan ook vanuit ONICI de nieuwe voorzitter, Aagje Martens, veel succes toe.

Het belang van goede akoestiek, niet alleen voor kinderen met een CI.

Ik zou iedereen willen aanraden om 10 minuutjes tijd vrij te maken om naar onderstaand videofragment te kijken op 'You Tube'. Architect Julian Treasure vertelt en demonstreert hierin dat de helft van wat leerkrachten in school vertellen door de leerlingen niet goed wordt verstaan omwille van slechte klasakoestiek. Ook leerkrachten gaan zich vlugger gestresseerd voelen in slechte akoestiek. Niet alleen in scholen is volgens hem de akoestiek vaak erg slecht, maar ook in ziekenhuizen is dit het geval, wat daar een erg negatieve invloed heeft op het herstel van de patiënt. Julian vraagt dan ook dringend veel meer aandacht voor wat hij noemt "the invisible architecture of sound". Echt de moeite om even te kijken op <http://blog.ted.com/2012/09/18/10-tips-for-designing-classrooms-hospitals-and-offices-that-are-kind-on-ears-from-julian-treasure/>.



Advanced Bionics kondigt nieuwe EAS spraakprocessor aan

Mensen met een zeer ernstig gehoorverlies kunnen in aanmerking komen voor een cochleair implantaat. Een cochleair implantaat neemt de werking van het slakkenhuis over wanneer een hoortoestel niet meer voldoende winst kan bieden.

Maar wat als het slakkenhuis nog wel functioneert voor de lage tonen en het slechts de hoge tonen zijn die niet meer hoorbaar zijn? Bij de aanwezigheid van wat restgehoor wordt genoemd, kan een cochleair implantaat tegenwoordig ook gecombineerd worden met het principe van een hoortoestel. Dit wordt een elektro-akoestisch systeem genoemd (EAS). Naast de spraakprocessor en het implantaat, wordt op de spraakprocessor een luidsprekertje geplaatst om het restgehoor in de lage tonen akoestisch te gaan versterken zoals bij een hoortoestel. De hoge tonen, waar vaak nagenoeg geen restgehoor meer aanwezig is, worden dan via de elektrodes van het implantaat met elektrische pulsjes rechtstreeks aan de gehoorzenuw doorgegeven. Zo kunnen de waardevolle warme klanken, die vooral in de lage tonen zitten, gecombineerd worden met hoge tonen die dan weer vooral belangrijk zijn voor verstaan van spraak. Ook op het vlak van muziekbeleving kan deze combinatie heel wat meerwaarde bieden.

Advanced Bionics is dan ook erg verheugd te kunnen meedelen dat onze nieuwe Naída CI Q90 EAS spraakprocessor CE-goedkeuring heeft ontvangen. De Naída CI Q90 EAS spraakprocessor combineert de vertrouwde AB- en Phonak technologie waardoor een optimale samenwerking tussen het CI enerzijds en het akoestisch gedeelte anderzijds mogelijk wordt gemaakt.



Deze nieuwe spraakprocessor zal eerst binnen een aantal klinische studies worden ingezet, waarna deze, na registratie bij het RIZIV, op grotere schaal beschikbaar zal worden gesteld. Hierover volgt ten gepaste tijde een nieuwe aankondiging.

Voor meer informatie kan u contact opnemen met:

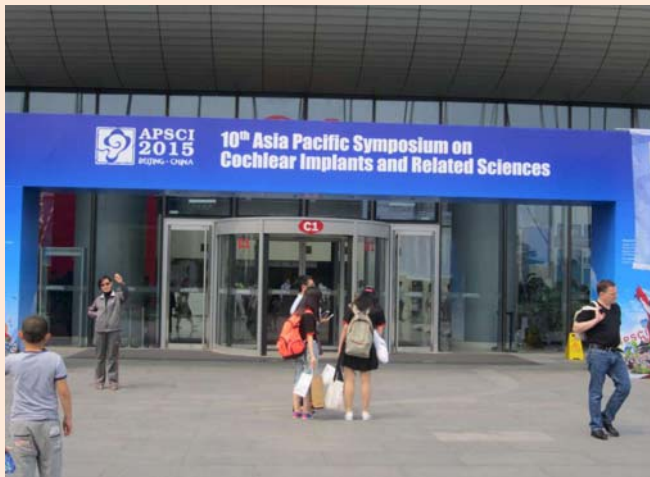
Advanced Bionics Benelux

Tel: +31 (0)88-6008880

Email: benelux@advancedbionics.com

De inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door Advanced Bionics Benelux. ONICI is niet inhoudelijk verantwoordelijk.

Leo De Raeve gaf enkele presentaties op het 10^{de} Asian Pacific Symposium on Cochlear Implants in Beijing, China



Van 30 april tot 3 mei 2015 had in Peking het 10de **Asian Pacific Symposium on Cochlear Implants (APSCI)** plaats. Meer dan 2000 aanwezigen konden 4 dagen lang tal van sprekers aanhoren rond allerlei topics die verband houden met CI. Er waren niet minder dan 1094 presentaties uit 39 landen. Tijdens de opening vernamen we dat er op dit ogenblik wereldwijd al bijna 400000 CI-gebruikers zijn en dat er nu jaarlijks ruim 50000 bijkomen. Tot op heden dragen in China 41000 mensen een CI, wat eigenlijk zeer weinig is voor dit land met 1.4 miljard inwoners.

Zoals we weten uit de data van Euro-CIU dragen in de meeste West-Europese landen 300 à 400 personen/miljoen inwoners een cochleair implantaat. In China is dit slechts 4 CI's/ miljoen inwoners. Jaarlijks worden in China 35000 kinderen doof geboren. Gezien het grote aantal dove kinderen in China en de hoge kostprijs voor een cochleair implantaat, werd door verschillende Chinese sprekers dan ook een oproep gedaan om de prijzen in de toekomst te verlagen. Zij vinden het dan ook goed dat er meer concurrentie komt door Chinese, Indische en Koreaanse CI-merken.

Het symposium begon met een symposium van de 4 CI-firma's die hoofdsponsor waren. Opvallend hierbij was de aanwezigheid van **Nurotron**, een Chinees CI-merk. Nurotron is een Chinees Cochlear Implantaat dat ontstaan is in samenwerking van een Chinees bedrijf met het Amerikaanse House-Ear Institute in Californië. In 2014 is Nurotron met een nieuw inwendig deel op de markt gekomen (bestaande uit 24 inwendige +2 uitwendige elektroden). Het inwendige deel, het CS-10A implantaat, is beschikbaar in 3 verschillende lengtes en beschikt telkens over een zachte tip om de electrode met zo weinig mogelijk beschadiging te kunnen inbrengen. De electrode wordt in Amerika geproduceerd en de spraakprocessor in China. Het implantaat beschikt ook over NRT (Neural Respons Telemetry) en er werd een speciaal spraakverwerkingsprogramma ontwikkeld voor tonale talen (E-tone genaamd), zoals het Chinees (waarin intonatie en toonhoogte een heel grote rol spelen). Uitwendig kan gekozen worden tussen een kastoestel en een oorhanger. Bij de oorhanger hoort ook een afstandsbediening om het toestel te bedienen. De oorhanger is wel nog vrij groot, en omvat 3x 675 batterijen. Oplaadbare batterijen zijn niet beschikbaar.

Resultaten op vlak van betrouwbaarheid op langere termijn zijn wel nog niet beschikbaar, maar er zouden toch al ruim 4000 patiënten een CI van het merk Nurotron dragen. De eerste resultaten met dit nieuwe implantaat met de Enduro processor laten spraakperceptieresultaten in stilte zien, vergelijkbaar met de grote CI-merken. Meer info over Nurotron kun je vinden op www.nurotron.cn

We vernamen tevens dat er nog een 2de Chinees CI-merk recent op de markt zal komen en dat ook in India en Zuid-Korea een CI werd ontwikkeld. Het ziet er dus naar uit dat de bestaande CI-merken op termijn concurrentie gaan krijgen. Voorlopig nog niet in Europa of Amerika (omdat er strenge regels zijn om er op de markt te komen), maar op iets langere termijn is dit wel te verwachten.

Van de andere CI-merken was er voor ons eigenlijk weinig nieuws, omdat wij in België en Nederland erg goed op de hoogte zijn van nieuwe productinformatie.

Zo lanceerde de firma **Cochlear** in China de Nucleus 6, een product dat bij ons al bijna 2 jaar op de markt is. Daarnaast deelde de firma Cochlear mee dat zij nu 20 jaar op de markt zijn in China en dat zij er dit jaar de 20000^{ste} implantatie zullen vieren.

Ook **Advanced Bionics** toonde er voor ons geen nieuwe productinformatie, maar liet er wel weten dat zij in China gaan starten met de productie van cochleaire implantaten, in eerste instantie vooral voor de Aziatische markt.

Bij de presentaties van de Oostenrijkse **firma Med-el** maakten wij kennis met de nieuwe aqua accessoires die zowel de Sonnet, Opus 2 als Rondo processoren waterdicht maken, zodat je er mee kan gaan zwemmen (IP68). De nieuwe Sonnet processor, die recent ook in België en Nederland op de markt is gekomen, is zonder het beschermende aqua hoesje ook al spatwaterdicht is (IP54) en beschikt eveneens over een windonderdrukkings- en dataloggingssysteem.

Ook de firma **Oticon-Medical (Neurelec)** was er aanwezig met een informatiestand over de Neo-collectie, maar zij behoorden er niet tot de grote 4 sponsoren die extra tijd kregen om hun producten voor te stellen.



Tijdens het congres waren er verschillende sprekers die aanhaalden dat uit vergelijkend onderzoek blijkt dat er geen significant verschil is op vlak van spraakverstaan tussen de verschillende CI-merken. Volgens **Blake Wilson (USA)** kunnen de resultaten onderling veel meer van mekaar verschillen door: de afregeling, de betrokkenheid van de ouders (bij kinderen), de cognitieve mogelijkheden van het kind en door de revalidatie. Het spraakverstaan van kinderen die jong bilateraal geïmplanteerd worden, benadert dan ook bij de verschillende CI-systemen het spraakverstaan van normaalhoerende kinderen. Maar er kunnen nog altijd verbeteringen worden aangebracht op vlak van spraakverstaan in omgevingslawaai of van muziekperceptie.

Verschillende internationale gastsprekers benadrukten dat de criteria voor CI in de meeste landen dringend moeten aangepast worden, omdat ze niet meer stroken met de huidige resultaten. Zo blijkt uit talrijke studies dat iemand die na een korte periode van doofheid een CI krijgt (zowel een kind als een volwassene), gemiddeld genomen met zijn CI functioneert zoals een matige slechthorende met een gehoorverlies van 60-70 dB met zijn hoorapparaten. In de meeste landen ligt de grens echter nog op 85-90 dB, maar dit zou dus eigenlijk moeten versoepeld worden naar 70-75 dB (bij onvoldoende spraakverstaan met hoorapparaten). Tot slot deed Wilson nog een oproep om de mogelijke hoorresten die er na de operatie nog zijn, beter te gaan gebruiken in combinatie met het cochleair implantaat.

Robert Briggs en het **Sheppard team** (Dorman, Abraham, Sarant...) toonden, verspreid over verschillende presentaties, tal van resultaten van een grote groep (bijna 300) Australische CI-kinderen. De resultaten van deze studies waren eigenlijk allemaal een bevestiging van de resultaten van kleinere onderzoeken die de voorbije jaren in Vlaanderen en Nederland werden uitgevoerd:

- significant verschil tussen kinderen die eerste CI voor 14 maanden krijgen en degene die de eerste CI na 14 maanden krijgen. Ideale leeftijd voor eerste CI ligt tussen 6 en 12 maanden;
- bij de kinderen die sequentieel twee CI's krijgen, draagt 35% de 2^{de} CI niet altijd, vooral als er een langere periode is (> 3j) tussen CI1 en CI2;
- gemiddelde taalscores (4 jaar na CI) van unilateraal geïmplanteerde kinderen (taalquotiënt=74) ligt 1 standard deviatie lager dan van bilateraal geïmplanteerde kinderen (taalquotiënt= 94);
- de kinderen die in gesproken taal worden opgevoed en onderwezen, behalen significant betere scores op vlak van spraakverstaan, taal en lezen.
- beste voorspellers voor het latere taalniveau en het schools functioneren zijn: bilaterale CI, vroege implantatie, performaal IQ en ouderbetrokkenheid.

Papsin (USA) gaf een zeer boeiende presentatie over CI bij asymmetrisch horen, zoals bij iemand die bilateraal doof is en een CI draagt gecombineerd met een hoorapparaat aan het andere oor.

Volgens Papsin zijn deze personen meestal wel in staat om luidheidsverschillen (tussen L en R) waar te nemen, maar niet om kleine tijdsverschillen waar te nemen. De reden hiervoor is volgens Papsin de asymmetrische ontwikkeling van de hersenen indien één oor geen hoge tonen waarneemt). Zo bleek uit PET-scans dat een CI in staat was om contra-hemisferisch de hersenen te stimuleren, terwijl dit niet gebeurde als er geen CI maar een hoorapparaat gedragen werd.

Volgens Papsin moet je bij een bilaterale dove persoon dan ook van de combinatie CI en HA (bij personen die alleen resten hebben in de lage tonen) niet meer verwachten dan van iemand die sequentieel met een tijdsinterval van meer dan 3 jaar twee CI's heeft gekregen. Zij zijn na een tijd ook alleen in staat om luidheidsverschillen waar te nemen, maar geen tijdsverschillen. Zij komen dus ook nauwelijks tot beter verstaan in omgevingslawaai.

De Turkse NKO-arts **Levent Sennaroglu** gaf een zeer boeiende presentatie over 'binnenoorafwijkingen en cochleaire implantatie'. Volgens Sennaroglu is bij 80% van de bilateraal dove CI-kandidaten het binnenoor normaal, maar zijn er bij 20% afwijkingen aan slakkenhuis en/of gehoorzenuw te zien op medische beeldvorming. Hij is ook de auteur van een classificatie van middenoorafwijkingen waarin hij 8 typen onderscheidt. De indeling staat duidelijk omschreven in zijn publicatie in Cochlear Implant International in 2010 'Cochlear Implantation in Inner Ear Malformations' (Volume 11, Issue 1, 4-41).

De Japanse arts **Usami** benadrukte het belang van het bewaren van de nog aanwezige gehoorresten en de evenwichtsfunctie. Hij was dan ook een enorme voorstander van het inbrengen van de elektroden via het ronde venster (en niet via een cochleostomie= gaatje boren in het slakkenhuis). Het boren van een gaatje in het slakkenhuis kan volgens Usami ter plaatse een geluid produceren van 112 dB en zowel het lawaai als de trillingen kunnen schade veroorzaken. Bovendien heeft het inbrengen van de electrode via het ronde venster ook minder negatieve invloed op de evenwichtsfunctie en gaat de electrode ook altijd recht in het scala tympany (wat via een cochleostomie niet altijd het geval is).

Usami gaf ook nog een interessante presentatie over de etiologie van het gehoorverlies bij unilaterale doofheid. Bij kinderen blijkt dat 60% een binnenoorafwijking heeft (tegen slechts 20% bij bilateraal doven). Andere mogelijke oorzaken van unilaterale doofheid bij kinderen zijn meningitis en auditieve neuropathie. Bij volwassenen daarentegen treedt het gehoorverlies meestal plots op op latere leeftijd of kadert het binnen de ziekte van Menière. In Japan komt unilaterale doofheid bij volwassenen voor aan een frequentie van 27/100000.

Tot slot was er nog de interessante bijdrage van **Yetta Abrahams** van het Australische Sheppard Centre die een bedrage gaf over het belang van vroege detectie en begeleiding van kinderen met unilaterale doofheid. In eerste instantie benadrukte zij de grote impact van aangeboren unilaterale doofheid op de ontwikkeling van de hersenen. Omdat deze kinderen zeker binnen de risicogroep behoren voor een goede spraak- en taalontwikkeling, was het volgens haar noodzakelijk om deze kinderen en hun ouders vanuit de vroegbegeleiding goed te begeleiden en op te volgen, zeker de kinderen in een zwakkere sociale omgeving. Binnen de begeleiding nemen zij halfjaarlijks een spraak- en taalttest van de kinderen af om mogelijk achterstand snel te kunnen vaststellen. Via deze taaltesten hebben zij duidelijk kunnen vaststellen dat kinderen met een unilaterale doofheid vooral zwakker scoren op auditieve geheugen testen en op Theory of Mind. In overleg met het CI-team kan aan de ouders de mogelijkheid van een cochleair implantaat aan het dove oor worden voorgesteld. Meestal zijn de kinderen dan tussen 2 en 4 jaar. Op dit ogenblik zijn zo al 13 kinderen met een unilaterale doofheid geïmplantéerd en 12 kinderen dragen hun CI altijd en de ouders geven ook aan erg tevreden te zijn met hun keuze.



Zoals je kan lezen was het een erg boeiend congres, waarin zeer veel interessante presentaties aan bod kwamen, alleen was 4 dagen een beetje lang om binnen te zitten, terwijl het buiten prachtig weer was. Vele deelnemers zijn dan ook de laatste dag niet meer komen opdagen. Toch werd toen nog een mooie slotceremonie gehouden en werd bekend gemaakt dat het volgende Asian Pacific Symposium on Cochlear Implants van 19-22 september 2017 in Izmir Turkije. Hopelijk kunnen we ook dan weer van de partij zijn.

OPCI viert 10-jarig bestaan op 21 november 2015

Op **zaterdag 21 november 2015** zal OPCI (Onafhankelijk Platform Cochleaire Implantatie) zijn **10-jarig bestaan** vieren met een symposium onder de titel : “**Stand van (hoor)zaken**”

Het symposium vindt plaats in De Werelt te Lunteren van 12.00 tot 17.00 uur en zal worden afgesloten met een feestelijke borrel.

Het symposium is bedoeld en toegankelijk voor zowel CI gebruikers als professionals die met CI te maken hebben.

Diverse sprekers vanuit de CI centra zullen meewerken aan ons symposium en zullen inleidingen verzorgen over de ontwikkelingen binnen hun CI centrum. Reserveer de datum vast in uw agenda.

Half augustus zal het definitieve programma beschikbaar zijn

Mocht u voor die tijd al informatie willen kunt u mailen naar de voorzitter van OPCI, Hennie

Epping: hennie.epping@opciweb.nl.

Verslag OPCI-muziekdag, 7 maart 2015: Leren genieten van muziek met CI; hoe doe je dat?

bron: tijdschrift Horen, 2, 43, april/mei 2015, p.24-25

Ruim 140 mensen kwamen af op de MUZIE-CI dag van OPCI op 7 maart 2015. Een dag waarop muziek met een cochleair implantaat (CI) centraal stond. Er werd niet alleen gesproken over de theorie, maar beleven stond centraal. Het luisteren naar muziek met een CI is vaak een enorme uitdaging, maar meerdere ervaringsdeskundigen lieten zien dat het zeker niet onmogelijk is om er (weer) van gaan te genieten

Ik ben een groot fan van de Rolling Stones. Ik ben naar al hun concerten in Nederland geweest. Totdat ik een CI kreeg, want toen ik net een CI had, klonk muziek vreselijk. Ik kon er geen touw aan vastknopen. Alle voor mij zo bekende nummers waren niet meer te volgen. Toen in die periode aangekondigd werd dat de Rolling Stones weer naar Nederland kwamen, heb ik tot mijn grote teleurstelling moeten besluiten het concert aan me voorbij te laten gaan. Maar ik ben wel gaan oefenen, oefenen, oefenen. En inmiddels kan ik zeggen dat ik weer aardig van muziek kan genieten. Met als groot cadeau het concert van de Rolling Stones afgelopen jaar op Pinkpop!” Zo opende OPCI-voorzitter Hennie Epping de MUZIE-CI dag.

Tonen onderscheiden

In vogelvlucht legde Bert van Zanten (klinisch-fysicus/audioloog in het UMC Utrecht) in zijn presentatie uit wat je als CI-gebruiker mag verwachten van muziek. Waarom kun je met een CI over het algemeen wel goed spraakverstaan en wat maakt het luisteren naar muziek zo ingewikkeld?

Eén van de verschillen tussen spraak en muziek is dat bij spraak de inhoud van de spraakboodschap eigenlijk niet afhankelijk is van de toonhoogte. Er zit uiteraard wel extra informatie in besloten, maar de toonhoogte is niet de kern van de boodschap. Bij muziek is dat anders. Muziek bestaat uit ritme en melodie. Ritme, een erg belangrijk aspect van muziek, wordt over het algemeen goed doorgegeven door het CI. Maar naast ritme bestaat muziek uit melodie (toonhoogten en klankkleuren) en dat is voor het CI veel lastiger door te geven.

Elk oor bevat 3.000 haarcellen die het geluid omzetten van trilling naar zenuwactiviteit. Door deze grote hoeveelheid haarcellen kun je als goedgehoorde heel kleine toonhoogteverschillen waarnemen. Met een CI wordt de toon door één van de elektroden doorgegeven. Hierbij wordt een groter gebied van de gehoorzenuw geprikkeld, waardoor de tonen minder makkelijk van elkaar te onderscheiden zijn. Dit zorgt ervoor dat je meestal wel kunt horen of een geluid hoger of lager is, maar de ordening van de tonen past meestal niet bij de muziek in je herinnering.

Dus als je veel muziek in je geheugen hebt, dan is het aansluiten van muziekgeluid bij CI een grote klus. Daarnaast wordt de klank slechter doorgegeven en is de harmonie vaak ook ver te zoeken als veel toonhoogten door elkaar lopen. Muziek luisteren met een CI is daardoor een grote uitdaging, maar je kunt er toch van leren genieten.

Resultaten enquête CI & Muziek

Joke Veltman, pianiste en CI-ervaringsdeskundige, bracht ons op de hoogte van de voorlopige resultaten van de enquête over muziek die momenteel onder CI-gebruikers wordt gehouden. Deze enquête gebruikt zij als input voor een muziektraining voor CI-gebruikers die zij graag wil opzetten. Het gaat er daarbij niet om dat je iets goed of niet goed waarneemt. Het gaat erom dat je weer muziek kunt beleven en muziektraining kan juist in die beginfase helpen.

De enquête is op het moment van deze themadag ingevuld door 90 mensen. Hieruit wordt duidelijk dat 40% van de respondenten naar muziek luisteren met CI verschrikkelijk vindt. Joke gaf aan dat ze zelf intensief geoefend heeft. En dat ze nu, al snapt ze zelf niet altijd hoe het precies kan, wel weer kan genieten van muziek. Als tip gaf ze mee veel te zoeken op YouTube en ook is het belangrijk ervoor te zorgen dat je computer gekoppeld is aan goede boxen.

Inspiratie

De middag stond in het teken van muziek beleven. In groepen werden de volgende workshops gevolgd:

- Slagwerk met Ruud Mourik (muziekpedagoog, componist en slagwerker)
- Zingen/canons door Saskia Beverloo (muziekdocente)
- Muzikaal levensverhaal van Paul Konings (ervaringsdeskundige met CI en gitarist) met zang door Ellen Vermeltfoort
- Muziek van Beethoven uitpluizen door Joke Veltman, pianiste en CI-ervaringsdeskundige

Kijk op <http://www.nvvs.nl/horenmagazine> bij editie april 2015 voor een verslag van de workshops.

‘Onder Ons’ vierde op 28 maart 2015 zijn 60-jarig bestaan



Onder het thema, de Belgische vereniging van volwassen slechthorenden en doofgewordenen, vierde op 28 maart 2015 zijn **60 jarig bestaan** onder het motto: *“Voel je goed in je vel als slechthorende”*.

Het werd een grote studie- en informatiedag in de Thomas More Hogeschool van Antwerpen waarop zowel slechthorenden, doofgewordenen (vooral CI-gebruikers), vrienden en zorgverleners aanwezig waren.

Tijdens deze studiedag was er een keuze uit een ruim aanbod van presentaties, zoals:

- Thuis mijn gehoor oefenen met mijn hoorapparaat of CI. Hoe? (door Leo De Raeve, ONICI)
- Gehoorschade door teveel aan lawaai
- Sprakverstaan in rumoer: van hoortoestel tot brain training
- Tinnitus Retraining Therapy biedt je een effectieve oplossing
- Hoortoestellen en hoorhulpmiddelen — VAPH
- Een ergotherapeutische benadering bij het gebruik van een hoorapparaat
- Initiatie liplezen of spraakafzien
- Een CI- en een hoortoestelfabrikant onder één dak
- Comfortabel wonen met hoorhulpmiddelen
- Initiatie Nederlands met ondersteunende gebaren en de weg naar de orale tolk
- Hoor ik wel goed? Gehoortesten
- Initiatie Taijiquan Yangstijl

Daarnaast waren tal van informatiestanden aanwezig, waarop natuurlijk ONICI niet mocht ontbreken (zie foto). Het werd dan ook een prachtige studiedag, die alleen maar voor herhaling vatbaar is.

MFC Sint Lievenspoort (Gent) viert Internationale CI-dag op 25 februari 2015



Het MultiFuntioneel Centrum (MFC) Sint Lievenspoort te Gent heeft op 25 februari 2015, tijdens de Internationale CI-dag het hoorapparaat en CI in de kijker geplaatst.

Het MFC Sint-Lievenspoort zorgde voor een affiche (zie foto hiernaast) die werd opgehangen op verschillende plaatsen in het Buitengewoon Basis-onderwijs (BuBaO) en MFC. Voor alle kinderen van BuBaO (doelgroep gehoor) werd dezelfde tekening voorzien van een magneetje zodanig dat de kinderen dat thuis ergens konden ophangen.

De tekening werd ook gewoon blanco afgedrukt. De kinderen mochten deze dan inkleuren en deze werden daarna in de inkomhal van het MFC Sint-Lievenspoort opgehangen.

Gedurende de volledige week werd er iedere dag een persoon met een auditieve beperking 'in de kijker' gezet via een kort interview en enkele foto's. Dit werd dan geprojecteerd op een scherm in de inkomhal van het MFC.

Met dank aan Dana Deschryver, MFC-Sint Lievenspoort, Gent

Wereld CI-dag 2015 in Spanje

25 de Febrero 2015
Día Internacional del
Implante Coclear



Happy International
Cochlear Implant Day
Hear us We hear you
FEDERACIÓN
AICE 58 years
since the first
Cochlear Implant
www.implantecoclear.org

De Spaanse vereniging van CI-gebruikers 'Federación de Asociaciones de Implantados Cocleares de España (AICE)' was in Europa één van de initiatiefnemers om jaarlijks op 25 februari 'Cochleaire Implantatie' in het zonnetje te plaatsen.

Zoals jullie weten werd hiervoor 25 februari gekozen omdat op die dag in 1957 de Franse professoren André Djourno en Charles Eyriès de eerste cochleaire implantatie hebben uitgevoerd. In 2015 werd dus **de 58^{ste} verjaardag gevierd**. Tal van activiteiten werden in Spanje georganiseerd en de organisatie AICE spoorde ook andere Spaans sprekende landen zoals Peru, Mexico en Venezuela aan, om CI in hun land op 25 februari te vieren. Een prachtige fotoreportage van al deze activiteiten kun bekijken op <https://www.youtube.com/watch?v=86YJxQj89co>.



Nobelprijswinnares voor de Vrede 2014, Malala Yousafzai, draagt een cochleair implantaat



Malala Yousafzai werd op 15-jarige leeftijd neergeschoten door de Pakistaanse Taliban omdat zij naar school ging. Zij kreeg hierbij een kogel door het hoofd waardoor zij doof werd en erg verminkt in het aangezicht. Deze aanslag gaf haar nog meer kracht en moed om op te komen voor het recht op onderwijs voor alle kinderen.

Ruim een jaar onderging zij in het Engelse Birmingham plastische chirurgie en tegelijkertijd werd aan haar linker oor een cochleair implantaat geplaatst, waarmee zij ondertussen al heel goed functioneert.

Zij is dus een enorme strijder geworden voor het recht op onderwijs, zeker voor meisjes. Wil je meer over weten, [dan kun je op deze blog meer over haar lezen](#) en kun je haar in het Engels horen spreken over haar ervaringen en haar operaties.

Kan ik met een CI in een infrarood cabine? Kan ik lassen met mijn CI aan?

Dit zijn twee van de vele vragen die de voorbije maanden aan ONICI werden gesteld. Omdat dit toch niet voor de hand liggende vragen waren, hebben wij even de mensen van Cochlear Benelux gecontacteerd, die ons volgend antwoord toestuurden, waarvoor onze dank.

1) Mag iemand met een CI in een infrarood cabine?

De geluidsprocessor kan niet tegen de hoge temperaturen in een infrarood cabine en mag dus niet gedragen worden. Het implantaat zelf kan geen kwaad, dus zonder processor mag het wel.

2) Een CI-gebruiker is voor lasser aan het studeren en vraagt of dit kan en waar hij moet op letten tijdens het lassen?

Booglassen met beklede elektrode (BMBE of elektrisch lassen) vormt geen risico voor het implantaat zelf. Wel moet de lasser oppassen dat externe onderdelen (zoals onder andere de processor of de spoelkabel) van het CI niet in contact komen met de lasbek. Het veiligst voor de processor is natuurlijk het niet dragen van de processor, maar dit is niet altijd haalbaar, aangezien horen net essentieel kan zijn voor de eigen veiligheid van de lasser. We raden daarom aan de processor enkel te dragen in combinatie met beschermende kledij en een vuurbestendige laskap, zodat gensters de processor niet kunnen beschadigen of zelfs doen ontbranden. Bij booglassen (TIG/MIG) kunnen de radiofrequentie emissies van de boog geluidsstoren veroorzaken tijdens het lassen.

ONICI nu ook te volgen op FACEBOOK

Vanaf 1 juni 2014 is ONICI nu ook te volgen op Facebook. 'Like' onze pagina en wij houden je op de hoogte van alles wat ONICI onderneemt. Klik gewoon

op , en blijf ons volgen.

SYNCHRONY Cochleair Implantaatsysteem terugbetaald

Het SYNCHRONY Cochleair Implantaatsysteem bestaat uit het **SYNCHRONY implantaat** en gebruikers kunnen kiezen tussen de nieuwe **SONNET achter-het oor processor** en de **all-in-one RONDO processor**.



Alle MED-EL implantaten zijn compatibel met alle MED-EL processoren. Zo kunnen gebruikers die reeds jaren geleden geïmplanteed werden, blijven gebruik maken van de nieuwste, innovatieve MED-EL technologie.

Het **SYNCHRONY implantaat** biedt u een uitzonderlijk goede geluidskwaliteit, gecombineerd met een grote mate van betrouwbaarheid en een ongeëvenaarde veiligheid bij MRI.

De veiligheid van een MRI-onderzoek is van vitaal belang voor alle gebruikers van een cochleair implantaat. Ook voor mensen die binnenkort een cochleair implantaat ontvangen is het van belang te weten of een mogelijk noodzakelijk MRI-onderzoek in de toekomst veilig kan worden uitgevoerd. Wanneer we ons realiseren dat kinderen soms al een CI krijgen als ze nog geen 12 maanden oud zijn en we daarbij bedenken dat het maken van MRI-scans de afgelopen jaren sterk is toegenomen, dan kunnen we er vrij zeker van zijn dat zij eens in hun leven een MRI zullen ondergaan.

In tegenstelling tot welk ander type of merk CI is MED-EL's SYNCHRONY cochleair implantaat zo ontworpen dat onderzoek met 3.0 Tesla MRI-apparatuur veilig mogelijk is zonder de noodzaak om eerst operatief de magneet uit het implantaat te verwijderen.



SYNCHRONY-gebruikers kunnen dus tot vlak voor en direct na het MRI-onderzoek gewoon met hun CI horen. Een chirurgische ingreep vóór en na het MRI-onderzoek is niet nodig en het onderzoek kan in elk gewenst ziekenhuis worden uitgevoerd. Dit unieke kenmerk van de SYNCHRONY is te danken aan de toepassing van een nieuw type magneet. Deze magneet kan vrij draaien in het implantaat en zich zodoende richten op het magnetisch veld van de MRI-apparatuur. Met de SYNCHRONY is een MRI-onderzoek veilig en comfortabel.

Voor meer info, kijk op www.medel.com.

MED^oEL

MED-EL BE

Kievitplein 20 Building C – Floor 12, 2018 Antwerpen

Email : office@be.medel.com

Tel : +32 (0)3 304 95 16 / Fax : +32 (0)3 304 96 16

De inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door de firma MED-EL. ONICI is niet inhoudelijk verantwoordelijk.

Prof. dr. Offeciers (Antwerpen) wordt officier

Bron: www.kno.nl



Prof. dr. Erwin Offeciers, NKO-arts verbonden aan het [European Institute for ORL van GZA Ziekenhuizen campus Sint-Augustinus](#), is benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. Hij ontving de titel tijdens een plechtigheid op 11 februari 2015 in het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam, naar aanleiding van de viering van het 50-jarig jubileum van de Nijmeegse cursus in de oorchirurgie. Initiatiefnemer was de Nederlandse KNO vereniging.

Prof. dr. Offeciers werd geprezen voor zijn jarenlange, veelzijdige en veelvuldige bijdrage aan het praktisch postacademisch onderwijs in de oorheelkunde, in het bijzonder als docent aan de Nijmeegse cursus in de oorheelkunde.

Bovendien hielp de professor de vernieuwingen in de oorheelkunde mee invoeren in de Nederlandse gezondheidszorg.

Hij geldt bovendien als een van de twee oprichters van het Vlaams-Nederlands Oorheelkundig Genootschap en als een van de initiatiefnemers voor de start van de Vlaams-Nederlandse MINI-Oren cursus voor de Vlaamse en Nederlandse arts-assistenten NKO, tijdens hun opleiding tot NKO-arts. Sinds een aantal jaren biedt hij in Antwerpen een bezoldigde fellowshipplaats aan in de otologie, waar vooral jonge Nederlandse oorartsen zich verder kunnen bekwamen in de bijzondere oorheelkunde.

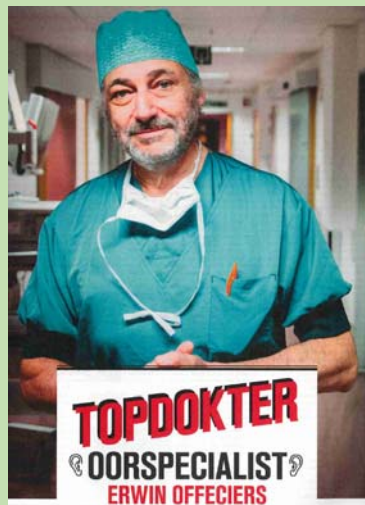
Prof. dr. Offeciers is een van de grondleggers van de cochleaire implantatie bij dove kinderen en van de reconstructieve chirurgie vanwege een chronische otitis media. Hij hielp ook actief mee bij het implementeren van deze nieuwe behandelingen in verschillende universitaire centra in België en Nederland.

Prof. dr. Offeciers, ook één van de hoofdrolspelers in het Vlaamse programma ‘Topdokters’

Bron: *Tijdschrift Humo*, nr. 3898, 19 mei 2015

In het Vlaamse tijdschrift ‘Humo’ verscheen op 19 mei 2015 een uitgebreid interview met Prof. Dr. Offeciers naar aanleiding van zijn optreden in de Vlaamse serie ‘topdokter’, die uitgezonden wordt op ‘Vier’, en zeer veel kijkcijfers haalde.

Het uitgebreide artikel werd geschreven door Kristoff Tilkin en de foto's zijn van de hand van Wouter Van Vaerenbergh. De eerste paragraaf luidt als volgt :” De fragmenten waarin de Antwerpse NKO-arts **Erwin Offeciers**, tevens een wereldautoriteit aangaande het cochleaire implantaat (inwendige gehoorprothese, red.), zich ontfermt over zijn patiënten, doen de grijze lucht in mijn woonkamer steevast opklaren. Begrijpelijk: anders dan zijn confraters, die hun medische klandizie na een zorgvuldig beredeneerd vonnis met scalpel of chemo dienen te verlossen van één of ander kwaad, mag Offeciers veelal extra levenskwaliteit schenken.



Weten dat die kleuter in je kabinet dankzij die geïmplanteerde gehoorprothese een achtervolging op de steile leercurve kan inzetten: 't helpt je vast om de slaap der rechtvaardigen te slapen, gesteld dat je niet aan het hoofd van een veertigkoppige nko-dienst staat, Europees Secretaris van de NKO-Wereldfederatie bent en de wereld rondreist om lezingen en demonstraties te geven.”

Wil je het hele fragment lezen, dan moet je op zoek gaan naar de Humo van 19 mei 2015.

Het ervaringsverhaal van Tijs, 2 jaar en drager van een cochleair implantaat

bron: www.doof.nl, 29.12.2014

Martijn en Lieke zijn de trotse ouders van Lars (4) en Tijs (2). Wanneer zijn vader hem roept, kijkt Tijs op vanuit zijn kinderstoel. Twee jaar geleden zou hij zijn vader niet hebben gehoord, want Tijs werd doof geboren. Maar nu draagt hij twee cochleaire implantaten.

Martijn en Lieke hoeven niet veel moeite te doen om de aandacht van Tijs te krijgen. Hij kan hen gewoon horen en reageert op hun stemgeluid: 'We merken dat hij goed kan bepalen uit welke richting geluid komt en dat hij verschillende stemmen en geluiden herkent, ook bij veel achtergrondlawaai. Zelfs als we in een drukke omgeving zijn, kijkt Tijs op wanneer mijn telefoon overgaat of als ik een berichtje binnenkrijg', vertelt Martijn.



Het zijn typische momenten die de ouders van Tijs een bevestiging geven dat hij goed kan horen met een cochleair implantaat (CI). En dat was precies waar ze, voordat hij CI's kreeg, zo dringend behoefte aan hadden; de zekerheid dat Tijs gebaat zou zijn bij een CI. 'Als ouders wil je graag in de toekomst kunnen kijken. Je wil voor je zien wat het eindresultaat is en garanties krijgen, maar die zijn er niet',

De enige zekerheid die ze hadden, was dat Tijs – als gevolg van een *CMV-virus** – doof was. Na een zware, slopende tijd vol gehoortesten, afspraken bij het audiologisch centrum en het "leven in de achtbaan", kregen Martijn en Lieke die sombere diagnose van de audioloog. 'Het is niet goed. We zien slechts een heel lichte hersenactiviteit bij 100 decibel' was zijn boodschap. Die uitslag kwam als een mokerslag. 'We raakten in een volledige shock; wat moeten we doen, wat gaat er gebeuren?! We hadden nul-komma-nul ervaring met doofheid, dus er speelden zoveel vragen door ons hoofd. Moeten we hem naar speciaal onderwijs sturen, moeten we verhuizen, heeft hij elke dag logopedie nodig?'

Van hoortoestellen uitproberen tot oriënteren naar een CI

De audioloog voorspelde al dat hoortoestellen waarschijnlijk weinig zouden helpen bij Tijs. Toch wilden Lieke en Martijn het wel proberen. Maar na een hopeloze proefperiode met hoortoestellen wisten ze; Tijs hoort echt niks met zijn eigen gehoor. 'Er was slechts één moment waarop ik Tijs zag reageren op een geluid. Dat was in een parkeergarage toen een voorbijrijdende auto keihard claxonnerde', herinnert Martijn. 'De motivatie om verder te gaan met hoortoestellen was al snel verdwenen.' Ondertussen oriënteerden Lieke en Martijn zich ook op de mogelijkheden van een CI. Via het audiologisch centrum kwamen ze in contact met een docent gebarentaal die doof is. 'Dat was behoorlijk confronterend. We hadden nog nooit echt contact gehad met iemand die volledig doof is en om eerlijk te zijn was de eerste ontmoeting best een schok', vertelt Lieke. 'Maar al snel zagen we hoe makkelijk zij op haar manier communiceerde en totaal geen schaamte had. Toen gingen we wel anders kijken.' De docente vertelde hen ook dat haar dochter een CI droeg en dat zij daar heel goed mee omging en regulier onderwijs volgde. 'Ze was heel positief over haar dochters' CI en vertelde honderduit. Ineens werd een CI heel tastbaar.'

Het CI-traject: 'Het kon ons niet snel genoeg gaan'

En zo verdiepten Lieke en Martijn zich steeds verder in de wereld van een CI. Ze maakten kennis met andere ouders van kinderen met een CI, lazen diverse onderzoeken, verzamelden zoveel mogelijk informatie en besloten om te starten met een CI-traject in het ziekenhuis. 'De keuze was daarna niet meer heel moeilijk. Omdat Tijs zijn gehoor zo slecht was, leidde het eigenlijk geen twijfel. Het was niks of een CI'. Tijs was inmiddels zes maanden toen hij het CI-traject inging. 'Dat was wéér heel spannend en we waren ook bang. Wat als het straks niet kan? Wat als de gehoorzenuw niet goed is, of stel dat ze vinden dat het – om wat voor reden dan ook – geen meerwaarde voor hem zal hebben. Wat dan?' Ze kregen een 'positieve' uitslag; Tijs kwam in aanmerking voor een CI. 'Het kon ons niet snel genoeg gaan' vertelt Lieke. Tijs werd geopereerd toen hij elf maanden was en kreeg twee CI's tegelijk. In de acht uur die de operatie duurde, gingen Lieke en Martijn met een gerust hart de stad in om afleiding te zoeken.

We vonden het ontzettend spannend, maar we hadden volledig vertrouwen in de artsen en probeerden er niet teveel over na te denken.' De eerste dagen na de operatie was Tijs veel aan het huilen, maar daarna herstelde hij razend snel. Het revalideren kon beginnen.

De eerste kennismaking

'Je kunt voor zo'n klein kindje natuurlijk lastig bepalen of de instellingen van zijn CI goed zijn. En hij kan ook niet aangeven of hij iets wel of niet hoort. Of dat iets te hard of juist te zacht is. Maar we konden al wel snel zien waar hij op reageerde', vertelt Martijn. 'Als hij bijvoorbeeld niet reageerde op de stofzuiger, dan voerden we het programma op naar stand twee. Toen zagen we gelijk dat hij ook reageerde als we in ons handen klaptten. En als we 's ochtends zijn CI's opdeden, begon hij direct te huilen bij een geluid omdat hij dan ineens weer hoorde. Dat was heel concreet.'

Tijs draagt zijn CI-spraakprocessors niet achter het oor zoals een hoor-toestel, maar onder zijn kleding met een speciale klip op een elastieken bandje. Een heel praktische draagoptie, die ideaal is voor kinderen omdat zij nog kleine oortjes hebben en de spraakprocessors daardoor eerder eraf kunnen vallen. Deze optie was belangrijk voor Lieke en Martijn, toen zij voor de keuze stonden welk merk en welk type CI ze moesten nemen. 'De verschillende merken hadden allemaal goede apparatuur dus op basis daarvan konden we geen beslissing maken. Maar wat voor ons uiteindelijk doorslaggevend was, was dat er bij de Naída CI van Advanced Bionics een microfoon zit op de zendspool (het onderdeel dat geluidsinformatie vanaf de externe spraakprocessor naar het interne implantaat stuurt).



De processors draagt hij op zijn lichaam, maar het geluid komt wel binnen via de zendspool op zijn hoofd. Daarnaast hoorden we ook dat ze bezig waren met de ontwikkeling van de AquaCase, de waterdichte accessoire waarmee je het CI kunt beschermen tegen water en stof. Die hebben we in de vakantie voor het eerst gebruikt en dat was erg fijn!

Zoeken naar verloren CI-onderdelen

In het begin moest iedereen de apparatuur leren kennen. 'Voor Tijs was het natuurlijk erg wennen, dus hij deed zijn CI's heel vaak af. Veel onderdelen raakten daardoor kwijt of gingen stuk. We waren regelmatig op zoek. De zendspool wordt op zijn plaats gehouden aan de zijkant van het hoofd met behulp van een magneet. Door die magneet gebeurde het nog wel eens, dat er dan een zendspool aan de verwarming bleef hangen waar hij langs was gekropen. Op een gegeven avond moesten we zelfs met een zaklamp de straat op, omdat we een accu kwijt waren. In onze zoektocht terug naar het restaurant, vonden we de accu op de stoep', herinnert Martijn met een glimlach.

Een wereld vol geluid en gebaren

Ondertussen geniet Tijs zichtbaar van de liedjes en de gebaren van *Gebaren met Lotte en Max* op de dvd. 'Hij vindt muziek heel erg leuk en danst al bijna net zo goed als zijn vader', lacht Martijn. 'We merken ook hoe goed Tijs de gesproken taal kan volgen', vult Lieke aan. 'Als we bij een boekje met dieren bijvoorbeeld 'koe' zeggen, dan wijst hij gelijk het plaatje met de koe aan. Dat hoort hij goed. Maar we vonden het wel belangrijk om ook Nederlands met Ondersteunende Gebaren (NmG) te leren. Tijs pakt de gebaren ook goed op, en dat is ook weer mooi om te zien. Lamp aan, lamp uit, papa en mama en aap vindt hij heel leuke gebaren. Die gebruikt hij heel vaak.' En zo ontdekt Tijs een wereld vol geluid en gebaren en ontwikkelt hij zich snel. 'Tijs loopt door zijn achterstand nog wel achter in zijn motorische- en taalontwikkeling, maar hij maakt goede ontwikkelingsstappen en zit erg goed in zijn vel. Ook maakt hij sinds kort zijn eerste woordjes (ja/nee/hoi/papa/mama/mee/helpen) en hij draait ook goed mee op de reguliere crèche. Omdat de begeleidsters ondersteunende gebaren gebruiken, hebben ook de horende kindjes inmiddels een aantal gebaren aangeleerd. Tijs had bij de laatste gehoortest in het vrije veld een reactie van 25-30 decibel, wat prima is voor zijn leeftijd. We hebben nog steeds geen garanties, maar al met al gaat het dus heel goed met Tijs.'

**Jaarlijks worden in Nederland zo'n duizend baby's geboren die zijn geïnfecteerd met het cytomegalovirus (cmv). Ongeveer 180 van hen krijgen te maken met doofheid of leerproblemen. Kijk op www.cytomegalovirus.nl voor meer informatie over de verschillende soorten en risico's.*

Het ervaringsverhaal van Gerard: “Blij dat ik weer van muziek kan genieten”

Bron: *Het Belang van Limburg, Sjiem, 24 januari 2015, p.22-23*



"Mijn verhaal begint in 1984. Mijn vrouw en ik zaten in de auto. Er reed een tractor voor ons en ze vroeg me waarom ik die niet voorbijstak. Ik zei haar dat er een tegenligger was. Zij kon zien dat dat niet het geval was. Wat bleek nu? Ik zag de auto die voor de tractor reed zo gezegd aan de andere kant van de rijweg rijden. Mijn zicht was gespiegeld. Niet veel later begon ik te merken dat ik problemen had met mijn linkeroor. Zowel mijn vrouw als ik werkten op de bank. Zij in Heusden, ik in Zolder. Af en toe belde ik haar op om iets te vragen, maar op een bepaald moment verstond ik echt niets van wat ze zei. Ik vroeg haar om wat luider te spreken, maar ook dat hielp niet. Ik nam per ongeluk de telefoon aan mijn rechteroor en daar ging het perfect. De oorarts stuurde mij door naar een neuroloog. Uit de onderzoeken bleek dat ik een tumor had op mijn linker gehoorzenuw. Tijdens de operatie hebben ze de gehoorzenuw doorgesneden en sindsdien ben ik links voor altijd doof.

Ook de zenuwen in de linkerhelft van mijn gezicht waren aangetast. Gelukkig is dat voor een heel groot deel weer normaal geworden. Wel heb ik nog steeds evenwichtsproblemen. Fietsen en met de auto rijden kan ik niet meer.' "Alles ging goed, tot ik op 12 september 2010 's morgens opstond en plots doof was aan mijn rechteroor. Zomaar, uit het niets. Ik kreeg een kuur in een hyperbare zuurstofkamer (een behandeling waarbij patiënten 100 procent pure zuurstof inademen in een omgeving met hogere druk). Wonder boven wonder hielp dat. Na vier sessies was mijn gehoor rechts terug. Amper vier maanden later hoorde ik wéér niets aan mijn rechteroor. Hetzelfde scenario: na vier sessies kon ik horen. Maar de tweede keer kwam aan dat mooie liedje al na vier dagen een einde. Ik heb nog een keer zo'n kuur geprobeerd, maar dat had geen effect meer. Vanaf dan was ik aan beide oren doof."

"Ik heb toen zes maanden met mijn vrouw gecommuniceerd via schrijven. Alles moest zij op papier zetten. Dat vroeg veel geduld en zorgde voor misverstanden. In die periode zijn we ook begonnen met een cursus liplezen, zodat ik kon zien wat mensen zeiden. In mijn groep zaten vier mensen uit dezelfde familie. Een van hen had een cochleair implantaat laten plaatsen. Ze vertelde hoe er plots een nieuwe wereld voor haar openging. Toen hebben ook wij overwogen om die stap te zetten. Zoiets gebeurt natuurlijk niet van de ene dag op de andere. Je moet een goedkeuring krijgen."

"Ik kreeg mijn implantaat aan mijn rechteroor in oktober 2013. Het is de arts die mij over de streep getrokken heeft. Ik twijfelde omdat ik toen een ander apparaatje gebruikte waarmee ik eigenlijk wel met mijn vrouw kon praten. Als dat implantaat niet zou werken, kon mijn oor onherstelbare schade oplopen. Uiteindelijk ben ik enorm blij dat ik de stap gezet heb. Ik hoor niet zoals normaal, maar ik hoor tenminste weer. De eerste zin die ze tegen me zeiden, klonk erg robotachtig. Ik heb weer moeten leren horen en vooral verstaan. Een logopediste leert me nog steeds de verschillende klanken van het Nederlands te onderscheiden."

'Ik ben vooral blij dat ik nu weer van muziek kan genieten. De sixties, dat is mijn periode. Naar The Rolling Stones kan ik perfect luisteren. Welke geluiden ik hoor, hangt echt af van het geluid zelf. De koekoeksklok zegt voor mij niet meer koekoek, maar da klopt. De kanarie die hier zit, is dan weer een geluid dat ik heel goed hoor. Soms is het nog moeilijk. Er zijn dingen die veel lawaai maken: stoelen die over de vloer schuiven, de afwas doen ... Dan durf ik het apparaatje wel eens uitzetten. Gewoon om mezelf rust te geven, maar het is eigenlijk de bedoeling dat je daaraan went. Bellen is nog zoiets. Dat is écht moeilijk. Hoewel het vlot ging toen wij aan telefoon de afspraak voor het interview maakten. Maar met de vrouwen gaat het meestal wel goed hoor:' (lacht)

Gerard Vanhaeren (64) uit Heusden-Zolder. Leefde tot 34ste in de horende wereld. Werd dan doof aan zijn linkeroor, vervolgens ook rechts. Kreeg in 2013 een implantaat en hoort dus opnieuw.

VLOK-CI nodigt alle ouders met hun CI-kinderen uit op hun familiedag in het Limburgse Kattevennen (B) op zondag 20 september 2015



Op **zondag 20 september 2015** nodigt Vlok-CI jullie graag uit op zijn jaarlijkse familiedag. Deze keer ontmoeten wij elkaar in “De Cosmodrome” in Kattevennen Genk (B).

Locatie:

Toegangspoort Kattevennen Cosmodrome
Planetariumweg 18-19
B-3600 Genk
Gratis parking.

Programma.

10.00u: Verzamelen in VLOK-CI T-shirt of sweater op de parking.
10.20u: VLOK-CI groepsfoto.
10.30u: Start voormiddagactiviteiten
12.30u: Middagmaal
14.00u: Start van de namiddagactiviteiten
17.00u: Afronding, kinderen vertellen over hun belevenissen!

Activiteiten:

Voormiddag: De kinderen kunnen in de koepel van de cosmodrome de film “Dream to fly” bekijken.

Daarna is er live: “wat staat er vanavond aan de hemel?”, een projectie van de sterrenhemel van de avond van 20 september 2015 met commentaar van een ervaren astroranger (sterrenkundige gids).

Na de film gaan de kinderen naar de tentoonstellingsruimte waar ze kunnen deelnemen aan interactieve spelen. Bij goed weer gaan we naar het observatorium waar de kinderen door de telescoop naar de zon kunnen kijken.

Voor de ouders voorzien we een presentatie van Stefanie Krijger. Zij vertelt over de schoolse prestaties van vroeg geïmplanteerde adolescenten.

Namiddag:

De meest avontuurlijke kinderen kunnen aansluiten bij de workshop: “waterraket bouwen en lanceren.” Zij brengen hier best wel enkele stevige ronde PET flessen voor mee.

De ouders en andere kinderen kunnen minigolf spelen, springen op het springkasteel, zich uitleven in de speeltuin, wandelen of genieten op het terras van de brasserie.

Afsluiten doen we samen na de lancering van de waterraketten.

Ben geïnteresseerd om deel te nemen, dan kun je de uitnodiging met inschrijfstrook downloaden via <http://www.vlok-ci.eu/familiedag.html>.

VLOK-CI heeft ook een nieuwe folder gemaakt van hun organisatie. Die kun je downloaden via : <http://www.vlok-ci.eu/folder%20vlok-ci.html> .

Een tip voor organisaties met meerdere personeelsleden: print deze Nieuwsbrief uit en plaats hem in je Bib, zodat nog meer mensen er kunnen van genieten.

Oticon Medical is een wereldwijde onderneming op het gebied van implanteerbare hooroplossingen, die zich er volledig op toelegt om mensen in elke levensfase de magische wereld van geluid te laten ervaren. Als u voor Oticon Medical kiest, dan kiest u voor een onderneming die bestaat uit zeer ervaren mensen die ernaar streven om de behoeften van patiënten op de eerste plaats te zetten. Wij hebben grote waardering en begrip voor de uitdagingen waarmee patiënten in hun dagelijks leven te maken krijgen. Deze kennis, in combinatie met grensverleggend onderzoek, stimuleert de innovatie waardoor we implanteerbare hooroplossingen kunnen ontwikkelen die de levenskwaliteit verbeteren - nu en in de toekomst.



Onze geschiedenis van innovatie

Onze wens naar verbetering is afkomstig van onze reputatie op het gebied van productinnovatie. We zijn er trots op dat we oplossingen creëren die gebruikmaken van bekende en beproefde technieken, maar die tegelijkertijd ontworpen zijn met het oog op toekomstige ontwikkelingen. Hierdoor garanderen we dat uw keuze voor Oticon Medical een toekomstbestendige keuze blijft. Wij zullen klaarstaan om onze gebruikers te assisteren gedurende hun hele leven.



Because sound matters

Door samen te werken met patiënten, artsen en audiciens, zorgen we ervoor dat iedere oplossing die we maken ontwikkeld wordt op basis van de behoeften van de eindgebruiker. Wij [zetten ons voortdurend in](#) om innovatieve oplossingen en ondersteuning aan te bieden die de levenskwaliteit van mensen verbetert, waar het leven hen ook brengt. Omdat we weten hoeveel geluid ertoe doet.

"Because sound matters" is de belofte die alle aspecten van onze onderneming raakt. Waar u Oticon Medical ook tegenkomt, er staat er altijd een ervaren professional voor u klaar die uw behoeften en resultaten voorop stelt en ernaar streeft dat iedere patiënt het kostbare geschenk van het gehoor krijgt. Om deze belofte en onze ambitie waar te maken, hebben we vijf focusgebieden opgesteld waar onze passie en inzet samenkomen:

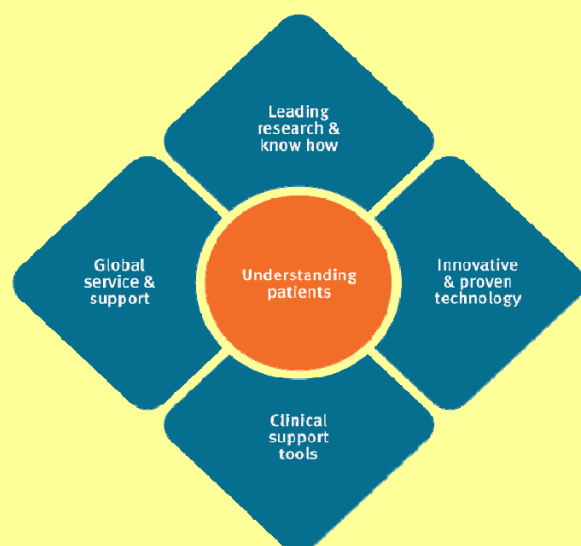
- [Patiënten begrijpen](#)
- [Toonaangevend onderzoek en kennis](#)
- [Innovatieve en bewezen technologie](#)
- [Klinische ondersteuningsmiddelen](#)
- [Wereldwijde service en ondersteuning](#)

Deze focus garandeert dat iedereen met een gehoorprobleem een optimale oplossing krijgt. Omdat we begrijpen hoeveel geluid ertoe doet.

Meer informatie is te bekomen bij:

Oticon Medical
Kuiperij 5
Postbus 640
1180 AP Amstelveen
Nederland
Tel: +31 20 345 0807

Webstites: www.oticonmedical.nl en www.oticonmedical.be



De inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door de firma Oticon-Medical. ONICI is niet inhoudelijk verantwoordelijk.

De Oorgroep-Antwerpen (B) wint de Amsterdam Science Innovation Award

De Oorgroep (Deurne-België) heeft met zijn programma 'FOX' de '2015 Science Innovation Award' ontvangen. Deze prijs wordt uitgereikt door het platform IXA van alle Amsterdamse academische instellingen. aan deze prijs is een bedrag van € 10000 verbonden.

Fox is een programma dat in de oorgroep olv Prof. Paul Govaerts werd ontwikkeld om het gehoor van cochleair implantaat dragers te verbeteren door intensieve psycho-akoestische tests en artificiële intelligentie.

Meer informatie hierover kun je vinden op:

<http://eargroup.net/nieuws/452/De-Oorgroep-wint-de-Amsterdam-Science-Innovation-Award#content>

Op de foto hiernaast zien we Prof. M Coene, samen met audioloog D Pascoal en Ingenieur I Bermejo nemen de 2015 Science Innovation Award in ontvangst.



Dr. P.J.M. Govaerts (De Oorgroep) werd in Amsterdam benoemd tot bijzonder hoogleraar 'Spraaicodering en Assistentieve Gehoortechnologie'

Op donderdag 28 mei 2015 sprak dr. Paul Govaerts aan de Vrije Universiteit van Amsterdam zijn Inaugurale rede uit naar aanleiding van de aanstelling van zijn hoogleraarschap. De titel van de Inaugurale reden was: "Spraaicoderen met een cochleair implantaat: een reden voor menselijke intelligentie om kunstmatig te gaan". [Je kan de Inaugurale rede hier integraal als pdf-file downloaden.](#)



Paul Govaerts ging in zijn rede in op de bijzondere meerwaarde van artificiële intelligentie in de ontwikkeling van methoden die het mogelijk maken om de spraakprocessor van het cochleaire implantaat semi-geautomatiseerd af te regelen. Dankzij deze automatisatie-component wordt het mogelijk om in de toekomst dergelijke afregelprocedures succesvol in te zetten voor gezondheidszorg-op-afstand. De leerstoel is bij de VU ingesteld door Cochlear Technology Center Europe, een hoogtechnologisch bedrijf dat gericht is op het onderzoek naar en de ontwikkeling van cochleaire implantaten.

Het bedrijf maakt deel uit van Cochlear Ltd., een Australisch bedrijf dat werd opgericht in 1981 en wereldleider is op het gebied van dergelijke innovatieve implanteerbare gehoorprothesen.

Govaerts gaat op deze leerstoel mede invulling geven aan het onderzoeksspeerpunt *Digitale Geesteswetenschappen (eHumanities)* van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Hij zal zich in het bijzonder richten op de analyse van omvangrijke datasets afkomstig van gehoorprothesen. De resultaten hiervan zullen worden gebruikt om de spraakprocessor van het cochleaire implantaat optimaal af te regelen, en dit in functie van de individuele behoeften van de gebruiker.

Leo De Raeve schreef samen met Brian Lamb en Sue Archbold de brochure: ‘Cochleaire implantatie bij volwassenen: de Belgische ervaring’



Leo De Raeve (ONICI) schreef recent, samen met Brian Lamb en Sue Archbold, de Engelstalige brochure ‘**Adult Cochlear Implantation: the Belgian experience**’.

Naar aanleiding van twee eerdere publicaties van Leo De Raeve over ‘Prevalence of cochlear Implants in Europe: What do we know and what can we expect’ in het Journal of Hearing Science en van ‘Accessibility to cochlear implants in Belgium: state of the art on selection, reimbursement, habilitation, and outcomes in children and adults in het tijdschrift Cochlear Implants International’ (zie rubriek publicaties op de website van ONICI) en een Engelstalige publicatie van Archbold en Lamb over ‘adult Cochlear Implantation in the UK’ dat Cochlear Benelux ons contacteerde om een brochure te schrijven over de Belgische situatie op vlak van cochleaire implantatie bij volwassenen. Het is namelijk zo dat in België 80 tot 90% van de dove kinderen die in aanmerking komen voor een CI, ook een CI dragen.

Maar bij volwassenen bedraagt dit percentage slechts 6.6%. In België wonen namelijk 36000 mensen met een bilateraal gehoorverlies boven de 90 dB, die dus theoretisch in aanmerking komen voor een cochleair implantaat. Nagenoeg dezelfde cijfers worden ook bekomen in Engeland (8%), Nederland (7%) en de Verenigde staten (6%). De percentages in Oostenrijk en Duitsland liggen echter 2 tot 3 keer zo hoog.

In de brochure wordt dan ook ingegaan op de mogelijke oorzaken van dit kleine percentage: angst van de operatie, patiënt is onvoldoende op de hoogte over de mogelijkheden van CI, lokale huisartsen of NKO-artsen zijn onvoldoende geïnformeerd over CI, audiologen proberen te lang met hoorapparaten,...

De oorzaak kan alleszins niet te wijten zijn aan het beperkte effect van CI, want het effect van CI op de kwaliteit van leven bij doofgeworden volwassenen werd reeds uitgebreid in tal van studies aangetoond. Recent zijn daar nog een aantal belangrijke studies bijgekomen van o.a. Frank Lin die heeft aangetoond dat het niet behandelen van een gehoorprobleem (bij een volwassene die eerder gehoord heeft) een grote invloed kan hebben op zijn cognitief en sociaal functioneren. M.a.w. dementie zou eerder optreden als je gehoorverlies niet (goed) wordt behandeld, dan als je tijdig goede hoorapparaten of een cochleair implantaat draagt.

In de brochure worden een 6-tal topics uitgebreider behandeld en worden rond deze topics aanbevelingen geformuleerd voor de overheid. De topics zijn:

1. Recente criteria voor CI bij dove volwassenen
2. Wat is de echte impact van gehoorverlies op de kwaliteit van leven
3. Samenhang van gehoorverlies met andere gezondheidsproblemen
4. Modellen om de gezondheidskosten te berekenen in geval van een progressief of plots gehoorverlies
5. Informatiedoorstroming naar dokters en audiologen
6. Aanmoedigen van de overheid om over te gaan tot actie naar aanpak van gehoorverlies bij de bevolking.

Lezers die geïnteresseerd zijn om de volledige brochure te lezen, kunnen deze downloaden via de website van ONICI: www.onici.be rubriek ‘ONICI’ en vervolgens ‘publicaties’.

Renske Holwerda start blog rond: 'Help, ik kom in aanmerking voor een CI, maar ik durf niet!'

bron: www.opciweb.nl

Naar aanleiding van het openbaar maken van het lage percentage CI-gebruikers (**6 à 7 % van de kandidaten**) bij dove volwassenen op het 10^{de} Euro-CIU symposium in Antwerpen en het verschijnen van de brochure 'Adult Cochlear Implantation: the Belgian experience' (zie vorige pagina), is CI-gebruiker Renske Holwerda uit Nederland gestart met een blog onder de titel: **'Help, ik kom in aanmerking voor een CI, maar ik durf niet!'**.

Op 8 juni 2015 lazen wij op haar blog het volgende:

"Onlangs was ik op een Europees CI-congres (10^{de} Euro-CIU symposium 9-10 april 2015 in Antwerpen) waar een van de sprekers (Leo De Raeve, ONICI) iets zei wat me is bijgebleven: 7 procent van de volwassen CI-kandidaten in Nederland en België heeft een CI, tegenover 80 à 90 procent van de kinderen. Laat dat percentage even op je inwerken: 7 procent. Ik weet niet wat men precies verstaat onder CI-kandidaten (inclusief Doven die geen CI willen? ja), maar stel dat het gaat om zwaar slechthorenden die nu de zwaarste hoortoestellen gebruiken, van wie men verwacht dat ze meer profijt zullen hebben van een CI. In dat geval betekent dat dus dat 93 procent meer moeite moet doen om te communiceren dan eigenlijk nodig is. Ik zie om me heen wat dat in de praktijk betekent: niet meer naar concerten gaan. Een paar uurtjes moeten slapen tussen meetings door. Je sociale activiteiten heel goed plannen. Parttime moeten werken, omdat je anders in het weekend moet opladen voor de werkweek. Accepteren dat je vogeltjes niet meer hoort fluiten. Ook hoor ik regelmatig dat mensen van zichzelf vinden dat ze nog te goed horen voor een CI. Logisch, want voor hen is dat wat ze horen álles en vaak realiseren ze zich pas als ze een CI hebben, hoeveel ze al die tijd gemist hebben. Hoeveel gemakkelijker het kan. Toch vinden veel CI-kandidaten een CI beangstigend.

Argumenten tegen CI die ik vaak hoor of lees:

"Ik weet wat ik heb en ik weet niet wat ik ervoor terugkrijg."

"Wat als ik mijn restgehoor kwijtraak en de CI tegenvalt?"

"Wat als ik tinnitus krijg?"

"Wat als ze mijn aangezichtszenuw raken en ik verlamd raak?"

"Ik wil/kan niet zo lang van mijn werkplek zijn."

"Het revalideren kost zo veel tijd."

"Ik wacht liever af wat de toekomst brengt, misschien is het 'later' wel mogelijk het gehoor te herstellen."

Dit laatste punt was ook voor mij lange tijd een reden om de CI af te houden, maar toen bedacht ik me: ik leef NU en heb NU een beter gehoor nodig. Bovendien: er worden op dit moment wel experimenten gedaan met regeneratieve therapie, maar dit is vooralsnog toekomstmuziek. De kans dat wij tijdens ons leven meemaken dat bijvoorbeeld met medicatie haarcellen terug kunnen groeien, is bijzonder klein.

Verder brengt elke operatie risico's met zich mee, dus ook een CI-operatie. Een risicoloze operatie bestaat simpelweg niet. Wat die aangezichtszenuw betreft: deze wordt tegenwoordig gemonitord tijdens de operatie. De kans dat deze geraakt wordt is erg klein. Bovendien is een CI-operatie inmiddels een routineoperatie. Chirurgen voeren tegenwoordig veel van dit soort operaties uit.

Ook het bepalen van het juiste moment voor de operatie is lastig. Misschien ben je bijna klaar met je studie? Dan is dat een heel geschikt moment! Datzelfde geldt als je in between jobs bent. Maar ook als je werkt, kun je vaak goede afspraken maken met je baas. Houd jezelf voor dat je nu een paar maanden tot een jaar moet investeren, maar er vervolgens de rest van je leven de vruchten van kunt plukken. Wat is nu dat ene jaar op de rest van je leven? :-). We zijn in onze westerse wereld erg gericht op het resultaat: we willen het en we willen het NU. Maar wat als je het revalidatietraject beschouwt als een proces, als een hoorreis? Wie ooit een vreemde taal heeft geleerd of een muziekinstrument heeft leren bespelen, weet wat ik bedoel.

Iets wat eerst moeilijk en onmogelijk leek tóch onder de knie krijgen is oneindig veel bevredigender dan iets meteen kunnen. Zo zou je ook tegen je hoorreis moeten aankijken: elke dag is een ontdekkingsreis. En je gehoor gaat eindelijk eens vooruit, in plaats van achteruit!

Onwetendheid

Ik constateer dat er veel onwetendheid, onduidelijkheid en onzekerheid is omtrent de CI. Ik gun die 93 procent van harte een CI, maar of ze het nu wel of niet doen: ik vind het belangrijk dat dit een gefundeerde beslissing is, op basis van de juiste informatie. Dat betekent ook dat je je bewust moet zijn van de risico's die een operatie met zich meebrengt en dat er geen garanties zijn dat je bijvoorbeeld je restgehoor behoudt (de mogelijkheid is er tegenwoordig wél!). Maar je moet je ook weer niet blindstaren op de risico's. Dagelijks verongelukken er mensen met de auto, maar dat risico weerhoudt niemand ervan in de auto te stappen :-)

Mijn tips voor die 93 procent:

Meld je aan bij CI-groepen op Facebook. Lees hier de succesverhalen, maar ook de teleurstellingen. Ook kun je hier je vragen stellen en worden er leuke nieuwtjes gedeeld, vers van de pers ;-). Enkele groepen: Ervaringen Cochleair Implantaat (Ned/Vlaams); Cochleair Implantaat (Ned/Vlaams); Advanced Bionics Cochlear Implant Users Group (USA); Cochlear Implant Experiences (USA).

Breng een bezoekje aan de site van OPCI. Er staat een heleboel informatie op de site, maar OPCI organiseert ook voorlichtingsbijeenkomsten waar je je vragen aan andere CI-gebruikers kunt stellen! Ook vind je hier een forum.

Leg contact met mentoren/ambassadeurs en stel hun je vragen. Bijvoorbeeld via de 'Connect to mentor-site'. Ik ben dan wel een blijde gebruiker van een CI van Advanced Bionics, maar elk merk heeft zijn sterke kanten en welk merk voor jou het beste is, is afhankelijk van je eigen wensen. Maar maak een goed doordachte keuze, want het implantaat gaat enkele decennia mee.

Meld je aan voor het CI-traject bij het ziekenhuis. Een tikje spannender, maar als je het traject hebt afgerond, zit je nergens aan vast. Voordelen van het traject al doen voordat je een CI serieus overweegt: Je weet of je überhaupt in aanmerking komt voor een CI. Daar wil je liever nu al achter komen dan pas op het moment dat je met je hoortoestellen niets meer kunt. Dan kun je een alternatief pad uitstippelen (bijv. gebarentaal leren).

Als je gehoor ineens snel verslechtert, waardoor je geen baat meer hebt bij je hoorapparaten, kun je direct op de wachtlijst geplaatst worden en soms al heel snel geholpen worden. Als je eerst het voortraject nog moet doen, ben je zomaar een paar maanden verder.

Voor mij was de keuze om voor een CI te gaan destijds niet zo moeilijk. Ik had één slechthorend oor en één praktisch doof oor waar ik al jaaaaren niets meer mee deed en ik had het geluk dat ze me aan die kant wilden implanteren. Maar eerlijk is eerlijk: ik weet ook niet wat ik gedaan zou hebben als ik beide oren echt nodig had gehad om te kunnen functioneren. En ik zal verklappen dat ik mijn CI in de eerste maanden verschrikkelijk vond. Het geluid van ritselende boterhamzakjes. Vreselijk! Ik heb hem weer in de la gestopt en mijn hoorapparaat weer gedragen, want daarmee hoorde ik in het begin beter dan met CI. Pas toen mijn gehoor aan mijn hoorapparaatkant wegviel, ben ik mijn CI gaan dragen, want iets horen was tenslotte beter dan niets. En vanaf dat moment ging het heel snel.

Natuurlijk blijf ik slechthorend en is mijn energietankje sneller leeg dan dat van goedhorenden, maar mijn CI heeft me wel veel meer energie teruggegeven. Ik werk fulltime (waarvan één dag thuis), heb 3 uur reistijd per dag, beun af en toe nog wat uurtjes bij als redacteur, sta altijd klaar als er even iets geschreven of geredigeerd moet worden voor een vriendin, volg een cursus Latijn (ook weer luisteren!), sport 3 keer per week... Ik sta er soms echt van te kijken wat ik allemaal doe en toch ben ik zelden echt moe. En als ik toch een keer tegen m'n grenzen aanloop, dan kan ik daar gelukkig verstandig mee omgaan: maar even een keer niet naar mijn cursus. Of even een keer niet hardlopen. Of de maandag na een bomvol weekend met allemaal sociale dingen vrij nemen.

Wat is jouw reden om (nog) geen CI te willen en wat moet er gebeuren of wat is ervoor nodig om je die stap toch te durven laten zetten? En aan degenen die de stap wel hebben gezet: wat was voor jou de reden om het tóch te doen, ondanks alle onzekerheden?

ONICI wil bij deze Renske proficiat wensen voor het opstarten van deze blog, die vele mensen over de brug kan halen om verder te gaan voor een CI.

Nieuwe 'board' voor EURO-CIU



De nieuwe board (zie foto) bestaat uit:

- Maria Teresa Amat (Spanje): President;
- Sari Hirvonen-Skarbö (Finland): 1ste Vice President;
- Søren Rasmusen (Finland): 2de Vice President;
- Epp Müil (Estland): Secretaris;
- Henri-François Baiverlin (België): schatbewaarder;
- **Leo De Raeve (België): wetenschappelijk adviseur;**
- Fernando Giménez (Spanje): adviseur, website verantwoordelijke;
- Brian Archbold (UK): adviseur – uitgever, Newsletter Euro-CIU.

Tijdens de algemene vergadering van EURO-CIU die op zaterdag 11 april plaatsvond in Antwerpen (de dag na het 10^{de} Euro-CIU congres) werd **een volledig nieuwe board** gekozen voor Euro-CIU.

Leo De Raeve (ONICI) kroop het voorbije half jaar weer in de pen



Het voorbije half jaar verschenen weer 3 internationale publicaties waar Leo De Raeve als hoofd- of als co-auteur heeft aan meegewerkt:

1. *Lamb Brian, De Raeve Leo, Archbold Sue, (2015). Adult Cochlear Implantation: the Belgian experience, a Cochlear Benelux brochure, pp.20*

De inhoud van deze publicatie werd reeds uitvoerig beschreven in deze Nieuwsbrief op p.32.

2. *De Raeve L., Vermeulen A. & Snik A (2015), Verbal Cognition in Deaf Children Using Cochlear Implants: Effect of Unilateral and Bilateral Stimulation Audiology & Neurotology, 20, 4: 261-266.*

Deze belangrijke publicatie toont de verbale cognitiemogelijkheden van 37 jong geïmplanteerde CI-kinderen (5j na implantatie). Uit deze studie blijkt dat CI-kinderen die twee oren kunnen gebruiken (2 CI's of CI+HA) gemiddeld genomen vijf jaar na implantatie, 16 IQ-punten hoger scoren op vlak van verbale intelligentie dan dove kinderen met één CI en dat dit verschil vooral te wijten is aan hun beter spraakverstaan van zachte spraak (en van spraak op afstand) en van spraak in ruis. M.a.w. zij beschikken over meer mogelijkheden om tot incidenteel leren te komen.

3. *De Raeve L (2015). Als je gehoor je in de steek laat, Tijdschrift Vitamine_C, april-mei-juni 2015, 4-10. ([hier te downloaden als pdf-file](#))*

In deze vrij algemene publicatie rond 'gehoorverlies' wordt voornamelijk ingegaan op: de frequentie van voorkomen, de mogelijke oorzaken, de veranderde populatie, de verbeterde hoorapparatuur en de impact van gehoorverlies op de kwaliteit van leven.

1^{ste} Internationaal Muziekfestival voor kinderen, jongeren en volwassenen met een gehoorverlies

Prof. Skarzynski en zijn team van het World Hearing Center van het Institute of Physiology and Pathology of Hearing in Warschau nodigt muzikale slechthorende en dove personen uit voor het '1^{ste} Internationaal Muziek festival voor Kinderen, Jongeren en Volwassenen met een gehoorverlies: 'Slimakowe rytmy' of 'Beats of Cochea' genaamd. De internationale muziek competitie zal plaatsvinden op 16 juli 2015 in de Witold Lutoslawski Concert Studio in Warschau.

Het programma omvat:

- de muziek competitie;
- muzikale workshops met de beste Poolse artiesten;
- toeristisch bezoek aan de stad Warschau;
- contact met andere slechthorende en dove muzikale talenten uit heel Europa, die dankzij hun hoorapparaten/CI hun passie kunnen beoefenen.

Meer informatie over dit unieke festival kun je vinden op: www.festiwal.ifps.org.pl



Prof. Henryk Skarzynski and the team of the World Hearing Center of the Institute of Physiology and Pathology of Hearing invite your participation in the

1st International Music Festival for Children, Youths and Adults with Hearing Disorders
„Ślimakowe rytmy”
‘Beats of Cochlea’

An extraordinary international music competition for hearing implant users with passion for music. Once deaf or hard of hearing, now as artists – they will stand on the stage together with a great orchestra during the Festival Gala Concert

16 July 2015
in Witold Lutoslawski Concert Studio in Warsaw.

We invite Participant Entries until 15 June, 2015.

Program of the Festival will include also:

- ♪ Music workshops with best Polish artists
- ♪ Sightseeing Warsaw
- ♪ Meeting of the extraordinary multinational family of people who can hear music thanks to implants

Information and registration at
www.festiwal.ifps.org.pl



Leer de wereld van muziek kennen via ‘Musical Atmospheres’



Hoe zou het zijn om naar muziek te luisteren met een CI? Net als het opnieuw leren verstaan van spraak en het (opnieuw) horen van geluiden, is het luisteren naar muziek iets wat tijd en oefening vergt.

Met *Musical Atmospheres*, een online revalidatieprogramma voor volwassenen, kunt u (opnieuw) de fantastische wereld van de muziek verkennen. Hoort u een piano of een gitaar? Zingt er een man of een vrouw? En kunt u bepaalde woorden in het liedje herkennen? Aan de hand van muziekfragmenten ontdekt u stap voor stap een nieuwe wereld van muziek.

Zo bouwt u op een leuke en leerzame wijze uw muzikale geheugen op.

Begin uw muzikale ontdekkingstocht

Heeft u een CI van Advanced Bionics? Dan kunt u zich gratis online registreren. U kunt de reis starten via de websites van **Musical Atmospheres**, www.abmusicrehab.com. Gebruikt u een ander merk van implantaat of wilt u als professional gebruikmaken van Musical Atmospheres? Stuur dan een e-mail naar info.benelux@advancedbionics.com.

De brug naar beter verstaan



Goed verstaan op de werkplek

Het goed kunnen functioneren op het werk is van grote waarde voor iedere werknemer. Voor slechthorenden is dat niet altijd vanzelfsprekend. De gehoorbeperking maakt dat de slechthorende zich veel meer moet inspannen dan goedgehoorde collega's, en u het is geen uitzondering dat hij/zij onder zijn/haar niveau werkt. Met de draadloze aanvullende hulpmiddelen van Phonak hoeft dat niet meer. Vergaderen, informele contactmomenten en het telefoneren worden een stuk eenvoudiger.

Cochleaire Implantaten kunnen steeds meer, maar de effectiviteit van de nieuwste digitale technieken beperkt zich tot een gebied van maximaal 2 meter rondom de CI-drager. Voorbij deze afstand gaat het spraakverstaan flink achteruit. Diverse onderzoeken tonen ook aan dat enige mate van omgevingslawaai al een grote impact heeft op het spraakverstaan. De afstand tot de spreker speelt dus een rol, maar ook omgevingslawaai hindert het spraakverstaan zodanig dat een CI-drager onvoldoende toegang tot spraakverstaan geeft. Een vergadering en een drukke kantoortuin zijn herkenbare voorbeelden voor de slechthorende op de werkvloer. Ook het telefoneren is vaak een uitdaging.

Phonak is dé specialist in werkplekaanpassingen voor slechthorenden. Met haar Roger en Comfort Audio productlijnen heeft ze altijd wel een oplossing voor elke slechthorende, waarvoor vaak goede vergoedingsmogelijkheden beschikbaar zijn. Informeer voor een gratis proef met onze apparatuur.

Voor meer informatie kan u contact opnemen met:

Sonova Belgium N.V.
Z3-Doornvel 122
1731 ZELLIK
Tel + 32 2 468 19 81
infomail@phonak.be

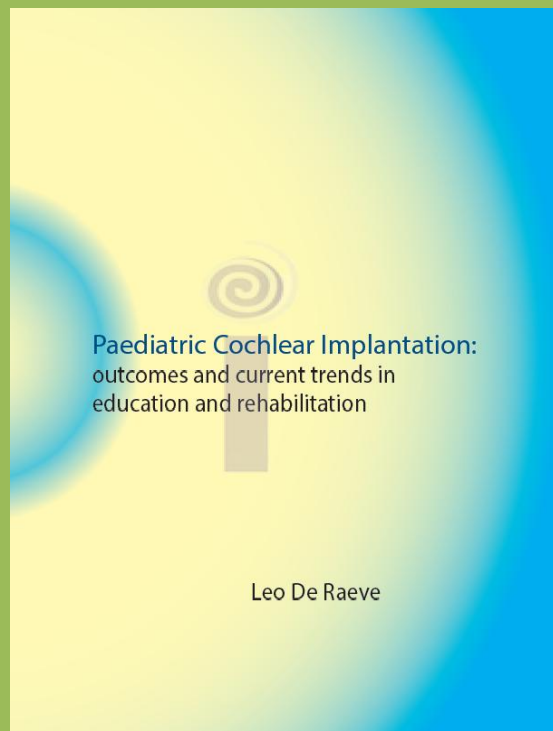
Sonova Nederland B.V.
Laanakkerweg 4
4131 PA Vianen
Tel 088-6008850
info@phonak.nl



PHONAK
life is on

De inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door Sonova-Wireless Communication Solutions. ONICI is niet inhoudelijk verantwoordelijk.

Proefschrift Leo De Raeve (ONICI) is nog steeds ter bestellen via www.onici.be



Het doctoraal proefschrift van Leo De Raeve, getiteld “**Paediatric Cochlear Implantation: outcomes and current trends in education and rehabilitation**” is te koop bij ONICI.

Het boek bevat 14 internationale publicaties waarvan Leo De Raeve hoofdauteur of coauteur is. De inhoudspagina met een overzicht van alle hoofdstukken is [te downloaden via onze website](#). Dit boek (Engelstalig met Nederlandse samenvatting) bevat bijna 400 pagina's en is een echte aanrader voor iedereen die op de hoogte wil zijn van de recente tendensen in onderwijs en revalidatie van dove kinderen met een cochleair implantaat.

Prijs: € 20/exclusief verzendingskosten

Te bestellen door een email te sturen naar info@onici.be of via de online shop op www.onici.be.

25 februari 2016 59^{ste} Internationale CI-dag



Op 25 februari 2015 zal de **59^{ste} wereld CI-dag** weer op heel wat plaatsen in de wereld gevierd worden. Twee jaar geleden organiseerde ONICI rond deze dag zelf een aantal activiteiten en deden we (met veel succes) **een oproep tot het organiseren van activiteiten** naar aanleiding van deze dag.

Dit jaar willen wij dat opnieuw doen en wij zouden dan ook willen vragen om ons de geplande activiteiten door te mailen, zodat wij ze op onze website, facebook account en in onze ONICI-Nieuwsbrief van december 2015, deze activiteiten gezamenlijk kunnen bekendmaken.

Voor degene die niet meer weten waarom de wereld CI-dag altijd op 25 februari wordt gevierd, nog kort een woordje uitleg:



Dr. Eyries

Het waren namelijk de Franse artsen Eyries en Djourno die op 25 februari 1957 het eerste cochleaire implantaat hebben geplaatst en vandaar dat deze dag werd uitgeroepen tot Internationale CI-dag.



Dr. Djourno

HoorToren kan weer besteld worden

Een prachtig informatiepakket rond “het geluid, horen, cochleaire implantatie en gehoorschade”

Wij zijn zeer blij dat wij jullie opnieuw het informatiepakket ‘HoorToren’ kunnen aanbieden. Het is het ideale pakket als je in de gewoon of buitengewoon onderwijs informatie wil geven over “geluid, horen, cochleaire implantatie of gehoorschade”. Het maakt het pakket dan ook zeer bruikbaar in de begeleiding van slechthorende en dove kinderen in het gewone onderwijs.



Het doel van het programma is om kinderen van alle groepen van de basisschool (4-12 jaar) op een aansprekende manier te leren en te laten ervaren hoe het gehoor werkt en hoe belangrijk en mooi het is om goed te kunnen horen. Maar tal van materiaal is ook bruikbaar in het middelbaar onderwijs. Het is vooral boeiend materiaal voor reguliere scholen waar een slechthorende of dove leerling naar school gaat.

De HoorToren werd ontwikkeld door de Zorn Uitgeverij (NI) in opdracht van de Nationale Hoorstichting (NI) en werd door ONICI aangepast naar Cochleaire Implantatie.

De HoorToren is een stevige bewaardoos met lespakketten rond horen voor alle groepen van de basisschool aangevuld met een uitgebreid informatiepakket rond Cochleaire Implantatie (CI). Voor de jongsten zijn er vrolijke vertelposters rond gehoor of een animatiefilm over hoe een CI werkt en voor de iets ouderen zijn er gelamineerde opdrachtkaarten, prachtige posters over de werking van het oor of een CI of simulaties van hoe je hoort als slechthorende.

Ook kunnen zij de dvd Disco-oor bekijken, een film over geluid en preventie van gehoorbeschadiging. Het interactieve karakter van de lespakketten maakt dat leerlingen er graag mee werken en dat hierdoor de informatie beter tot hen doordringt. Met de digitale decibelmeter, die ook tot het pakket behoort, leren kinderen geluid te meten en worden ze zich bewust van (te) harde geluiden.

Gedetailleerd overzicht van alle materiaal dat zich in de HoorToren bevindt:

- vertelposter met docentenhandleiding voor 4-5 jarigen
- vertelposter met docentenhandleiding voor 6-7 jarigen
- 8 opdrachtkaarten met docentenhandleiding voor 8-9 jarigen
- 8 opdrachtkaarten met docentenhandleiding voor 10-12 jarigen
- posters: hoe werkt het gehoor en hoe werkt een cochleair implantaat
- informatiebrochures: wat is een cochleair implantaat ?
- afbeeldingen van de 5 klanken van Ling
- een echte decibelmeter** om de geluidsterkte te meten
- dvd: wat is een cochleair implantaat en hoe werkt het ?
- dvd Disco-oor over geluid en gehoorschade
- cd Van schaterlach tot Hondengeblaf met 47 omgevingsgeluiden
- cd Kinderhoortest, voor het testen van het gehoor
- cd Tussen horen en verstaan, simulaties van hoe je hoort als slechthorende

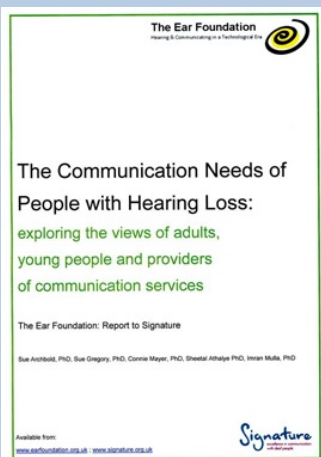


Al dit materiaal zit verzameld in de ‘HoorToren’ en het gehele pakket is te koop aan de prijs van slechts **50 euro** (excl.verzendingskosten). Wil je het pakket bestellen **zonder de decibelmeter**, dan kunnen we het pakket aanleveren aan **slechts 25 euro** (excl.verzendingskosten). Deze laatste versie kun je niet online bestellen via onze e-shop, maar enkel door een email te sturen naar hoortoren@onici.be.

Het overige revalidatiemateriaal kun je allemaal online bestellen via de e-shop op onze website www.onici.be en vervolgens de rubriek ‘revalidatiemateriaal bij ONICI te bestellen’.

The Ear Foundation vraagt meer aandacht voor licht en matig gehoorverlies

The Ear Foundation uit Nottingham vraagt in een mooie brochure **meer aandacht voor lichte en matige slechthorendheid**. Zij vinden dat er in vergelijking met de dove kinderen veel te weinig aandacht, begeleiding en revalidatie gaat naar kinderen en volwassenen met een lichte en matige slechthorendheid.



Een licht en matig gehoorverlies kan vaak onderschat worden door de omgeving omdat de indruk bestaat dat het hier niet gaat om een ernstige aandoening of dat kinderen thuis en op school wel 'meekunnen'.

Maar het is duidelijk aangetoond dat kinderen en jongeren met een licht tot matig gehoorverlies:

- schoolse problemen hebben ten gevolge van dit gehoorverlies, ook al lijken ze wel alles te verstaan;
 - ook nut hebben aan goede klasakoestiek en FM-apparatuur om de leerkracht optimaal te verstaan;
 - meer inspanningen moeten leveren om de leerkracht te verstaan;
 - vooral proactief voor moeilijkheden moeten behoed worden.
- Ouders kunnen ervoor zorgen dat hun kind overal de nodige steun krijgt, met inbegrip van de begeleidende professionelen.

Leerkrachten zouden zich echt meer bewust moeten zijn van de negatieve invloed van een licht tot matig gehoorverlies op het schoolse leren en op het sociale functioneren.

Geïnteresseerden kunnen het volledige rapport met de aanbevelingen hier downloaden als pdf-file.

Too Noisy Pro app Helpt het rumoer in de klas onder controle houden



Iedereen die CI-kinderen en volwassenen omgaat, weet dat omgevingslawaaï hen enorm kan storen. Zeker in het klaslokaal, waar het heel belangrijk is dat de kinderen de leerkracht goed verstaan, kan het rumoer van andere kinderen enorm storend zijn.

Het Amerikaanse bedrijfje Walls Academy heeft daarom de 'Too Noisy App' ontwikkeld, die je op een auditieve (via een alarm) of visuele (via een grafiek) de leerkracht maar ook de medeleerlingen kan attenderen op 'te veel lawaai'. Je kan zelf de grens instellen die niet overschreden mag worden.

Het is vooral een handige app om in de klas te gebruiken bij groepswork, want dan kan het er soms luidruchtig aan toe gaan, waardoor de CI-gebruiker nog moeilijk spraak kan verstaan.

De 'Too Noisy Pro' app kost wel ongeveer 2 euro (2.99 dollar), is alleen beschikbaar voor i-phone of i-pad en kan gedownload worden via <https://itunes.apple.com/us/app/too-noisy-pro/id521646496?mt=8>. Zeker de moeite om uit te proberen.

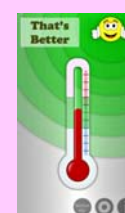
Nog **andere interessante apps** die je kan gebruiken om de luidheid in je klaslokaal, huiskamer of leefgroep te visualiseren zijn:

Voice Meter Lite: <https://itunes.apple.com/gb/app/voice-meter-lite/id686938209?mt=8>

en

Silent Lite:

<https://itunes.apple.com/gb/app/silent-light-classroom-timer/id657863900?mt=8>



NOG ENKELE INTERESSANTE WEETJES

- Vanaf 1 januari 2015 is **Erika Donkers de nieuwe Area Manager Benelux**. Ze volgde in deze positie Elke Claeys op. Erika werkte voorheen als Clinical Specialist en Sales en Marketing Manager binnen het AB- Benelux team. We wensen haar alleszins veel succes toe in haar nieuwe functie.
- **Advanced Bionics** heeft een **CE-goedkeuring** gekregen voor het toepassen van het **HiRes90K Advantage implantaat** met HiFocus 1J, HiFocus Helix en HiFocus Mid-Scala elektrode **bij SSD-patiënten** (Single Sided Deafness).
- **De CI-firma Cochlear** lanceerde in februari 2015 de eerste volledig **draadloze accessoires voor cochleaire implantaten**. Deze accessoires sturen een heldere klank rechtstreeks naar de geluidsprocessor zonder gebruik te maken van om de nek gedragen componenten. Het gamma accessoires omvat een Mini-Microfoon, een TelefoonClip en een TV-Streamer. Deze accessoires bieden gebruikers van een Cochlear™ Nucleus® 6 geluidsprocessor een onmiddellijke verbetering van hun gehoor in moeilijke situaties.
- Het nieuwe **MED-EL cochleaire implantaat SYNCHRONY** met het implantaat SYNCHRONY en de processor SONNET/ SONNET EAS wordt vanaf 1 mei 2015 in België terugbetaald door het RIZIV.
- Het Cochlear Implant Team van het Royal National Throat, Nose and Ear Hospital in London en Phonak UK hebben samen een **FM training tool** ontwikkeld, die bedoeld is om kinderen te leren om feedback te geven over de geluidskwaliteit, zodat eventuele problemen met de geluidskwaliteit snel kunnen opgespoord worden.

Voor meer informatie klik op deze figuren hiernaast:



- De lijst met **Nederlandstalig revalidatiemateriaal** voor kinderen en volwassenen met een CI dat bij **ONICI** te bestellen is, is de laatste jaren (gelukkig) enorm uitgebreid. We kunnen dan ook al dit materiaal niet meer in elke Nieuwsbrief kenbaar maken.

Voor een overzicht van al het Nederlandstalig revalidatiemateriaal dat bij ONICI te verkrijgen is, verwijzen we jullie graag naar de rubriek 'revalidatiemateriaal' op de website van ONICI (<http://www.onici.be>) en daarnaast kun je vanuit deze rubriek een overzichtelijke catalogus met alle revalidatiemateriaal dat bij ONICI te verkrijgen is, downloaden. Op die manier kan je nadien rustig alles nog eens nalezen.



Stuur gerust deze “ONICI-NIEUWSBRIEF” naar andere geïnteresseerden. Ook zij kunnen hem aanvragen op de website <http://www.onici.be> (rubriek Nieuwsbrief/Brochures)

Verantwoordelijke uitgever:

ONICI
Leo De Raeye
Waardstraat 9
3520 Zonhoven
België
Tel +32 (0)11 816854
FAX +32 (0)11 816854
Email info@onici.be
<http://www.onici.be>



BTW: BE 0773 304 685
HRH: 108 891
Rek: BE 96-9793-7102-5005